

národní
úložiště
šedé
literatury

Výroční zpráva České národní banky za rok 2014

Česká národní banka
2015

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-252248>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 26.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

ČNB

ČESKÁ
NÁRODNÍ
BANKA

Výroční
zpráva
2014

ČNB ČESKÁ
NÁRODNÍ
BANKA

Výroční
zpráva
2014

MANDÁT ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

- **pečovat o cenovou stabilitu**
 - **pečovat o finanční stabilitu a o bezpečné fungování finančního systému v České republice**
 - **vydávat bankovky a mince, řídit peněžní oběh a zúčtování bank**
 - **vykonávat dohled nad osobami působícími na finančním trhu**
-
- *Měnovou politikou* usilujeme o zachování cenové stability, tedy o udržení nízké a stabilní inflace. *Makrobezpečnostní politikou* pečujeme o finanční stabilitu a odolnost finančního systému, které jsou nezbytnou podmínkou pro zachování cenové stability. Společným působením měnové a makrobezpečnostní politiky tak přispíváme k udržení důvěry v hodnotu české koruny a ke stabilitě makroekonomického prostředí;
 - *Dohledem nad finančním trhem, tvorbou pravidel obezřetného chování a jednání se zákazníky* chráníme klienty osob a institucí, které podnikají na finančním trhu;
 - *Provozováním mezibankovního platebního systému a vydáváním bankovek a mincí* zajišťujeme plynulý platební styk a hladký oběh hotovosti;
 - Jako *banka státu* poskytujeme státu a veřejnému sektoru bankovní služby;
 - V souladu s hlavním cílem *s odbornou péčí nakládáme s devizovými rezervami*;
 - Jsme *součástí Evropského systému centrálních bank* a podílíme se na plnění cílů a úkolů ESCB.

→ NA ČEM STAVÍME

→ NEZÁVISLOST

Široce pojatá a zákonem podložená nezávislost centrální banky je klíčovou podmínkou úspěšné realizace měnové politiky, tedy dlouhodobého neinflačního růstu ekonomiky, stejně tak jako objektivního dohledu nad finančním trhem.

→ OTEVŘENOST A DŮVĚRYHODNOST

Vysoká míra nezávislosti musí být doprovázena vysokou mírou odpovědnosti vůči veřejnosti za plnění našich cílů. Veřejnosti i jejím voleným zástupcům otevřeně a pravidelně sdělujeme své cíle a míru jejich naplňování, stejně jako naše názory, záměry a předpoklady do budoucna, a tím činíme naše konání srozumitelné, předvídatelné, a proto důvěryhodné.

→ ODBORNÁ ZDATNOST

Odborně zdatní a kompetentní zaměstnanci jsou předpokladem pro to, aby se ČNB dařilo posilovat její pověst jako důvěryhodné a otevřené instituce doma i v mezinárodním měřítku.

OBSAH

ROK 2014 VE ZKRATCE	6
ÚVODNÍ SLOVO GUVERNÉRA	8
1. BANKOVNÍ RADA	11
2. ČNB V ROCE 2014	15
MĚNOVÁ POLITIKA A STATISTIKA	16
Měnová politika a ekonomický vývoj	16
Statistika	18
FINANČNÍ STABILITA	19
DOHLED NAD FINANČNÍM TRHEM	21
Ochrana spotřebitele	26
RESTRUKTURALIZACE	27
PENĚŽNÍ OBĚH A PLATEBNÍ STYK	28
Peněžní oběh	28
Bezhotovostní platební styk	30
OPERACE NA FINANČNÍM TRHU	33
Správa devizových rezerv	34
ČNB jako banka státu	36
EKONOMICKÝ VÝZKUM	37
EVROPSKÁ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	38
Zahraniční technická pomoc	41
3. ŘÍZENÍ A ORGANIZACE	43
ORGANIZAČNÍ SCHÉMA	44
LIDSKÉ ZDROJE	48
4. VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ	53
EXTERNÍ KOMUNIKACE	54
EXPOZICE	55
ODBORNÁ KNIHOVNA	56
ARCHIV	56
KONGRESOVÉ CENTRUM	57
5. HOSPODAŘENÍ ČNB	59
6. POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB.	67

ROK VE ZKRATCE

- V roce 2014 česká ekonomika zrychlila svůj růst, a to s významným přispěním uvolněné měnové politiky. Bezprostřední riziko deflace spojené s propadem domácí poptávky bylo zažehnáno, ale inflace se po celý rok nacházela pod dolní hranicí tolerančního pásma cíle ČNB a v jeho závěru se snížila až téměř k nule. Příčinou byl utlumený zahraniční cenový vývoj a pokles světových cen ropy. Tyto faktory současně vedly k postupnému snižování prognóz inflace.
- V reakci na skutečný a očekávaný vývoj inflace bankovní rada v roce 2014, resp. na počátku roku 2015 opakovaně prodloužila platnost jednostranného kurzového závazku ČNB vyhlášeného na hladině 27 CZK/EUR. Současně vyjádřila připravenost posunout hladinu kurzového závazku na slabší úroveň, pokud by došlo k dlouhodobému posílení deflačních tlaků schopných způsobit propad domácí poptávky, obnovení rizik deflačního vývoje české ekonomiky a systematický pokles inflačních očekávání.
- Guvernér Miroslav Singer získal ocenění Guvernér centrální banky v Evropě pro rok 2014. Cenu mu v lednu 2014 udělil renomovaný měsíčník The Banker spadající pod vydavatelství Financial Times Group. Podle redakce magazínu je cena vyjádřením důvěry zahraničních finančních trhů v ČNB a její způsob provádění měnové politiky.
- Novým členem bankovní rady ČNB jmenoval prezident republiky s účinností od 1. března 2014 Jiřího Rusnoka.
- Český finanční sektor si nadále zachovává dostatečnou stabilitu, je finančně silný a připravený na splnění nových evropských regulatorních požadavků, shrnula v pořadí již desátá Zpráva o finanční stabilitě 2013/2014.
- ČNB odejmula WPB Capital povolení působit jako družstevní záložna. Důvodem bylo umělé navýšování kapitálu WPB Capital z peněžních prostředků družstevní záložny poskytnutých formou úvěrů, nabývání nedovolených typů cenných papírů a obcházení limitu angažovanosti. Rozhodnutí nabylo právní moci 24. června 2014.
- ČNB dokončila postupnou přeměnu pobočkové sítě na efektivnější a úspornější uspořádání. Z poboček v Českých Budějovicích, Plzni a Ústí nad Labem jsou územní pracoviště. Díky novému uspořádání pobočkové sítě ČNB uspoří provozní náklady v řádu desítek milionů korun ročně.
- V návaznosti na transpozici evropských směrnic z oblasti bankovníctví, zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků, zřídila ČNB k 1. listopadu 2014 samostatný odbor restrukturalizace.
- V dokumentu „Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladění ČR s eurozónou“ ČNB společně s Ministerstvem financí doporučily vládě ČR nestanovovat cílové datum přijetí eura, a tedy neusilovat v průběhu roku 2015 o vstup do mechanismu ERM II.

ÚVODNÍ SLOVO GUVERNÉRA

Rok 2014 byl v ekonomické oblasti předznamenán rozhodnutím bankovní rady o oslabení koruny z listopadu 2013. Cílem tohoto kroku bylo odvrátit reálně hrozící riziko deflace, dosáhnout dříve inflačního cíle a napomoci rychlejšímu oživení ekonomiky. Oslabením koruny se nijak nezměnilo zaměření naší měnové politiky. Jejím posláním vždy bylo a je zabezpečování cenové stability. Změnilo se pouze to, že potřebného uvolnění měnových podmínek jsme dosáhli pomocí kurzu, a nikoliv prostřednictvím úrokových sazeb, které jsme v listopadu 2012 snížili na tzv. technickou nulu.

V průběhu roku 2014 bylo stále očividnější, že v české ekonomice dochází k očekávanému a žádoucímu obratu. Roli tahouna růstu začala namísto čistého exportu stále více přebírat domácí poptávka. Oživení zaznamenala nejen spotřeba domácností, ale i soukromé investice, které byly v předchozích letech výrazně utlumeny. Během krátké doby se podstatně zvýšila ziskovost firem a zlepšující se růstové vyhlídky podnikatelské sféry se začaly promítat do růstu zaměstnanosti, růstu počtu volných pracovních míst a poklesu nezaměstnanosti. Zlepšování situace na trhu práce podpořilo příznivé očekávání domácností a jejich ochotu méně spořit a více utráct. Oživení maloobchodních tržeb bylo výrazné a soustředovalo se na nákupy statků dlouhodobé spotřeby, zejména automobilů. Solidními tempy rostl průmysl, pro který se stále menším omezením stávala nedostatečná poptávka. Také stavebnictví se vymanilo z útlumu trvajících několik let.

Oslabení koruny však nebylo jedinou příčinou oživení české ekonomiky. Podílely se na něm ještě další dva důležité faktory. Prvním bylo oživení zahraniční poptávky i přes to, že tento vnější impulz podpořil náš růst méně, než jsme koncem roku 2013 očekávali. Druhým faktorem bylo ukončení domácí fiskální konsolidace, která naši ekonomiku v předešlých letech poměrně výrazně brzdila.

Vzhledem k tomu, že cílem oslabení koruny bylo především zvýšit inflaci, sledovala centrální banka cenový vývoj zvláště pozorně. Po mnoha letech meziročních poklesů začala korigovaná inflace bez pohonných hmot opět růst a tempo tohoto růstu se během roku setrvale zvyšovalo. Především díky tomu zůstala celková inflace kladná, byť se pohybovala na velmi nízkých hodnotách – hluboko pod dvouprocentním inflačním cílem i pod našimi prognózami z konce roku 2013. Nižší než očekávaný růst inflace byl způsoben mnohem utlumenějším cenovým vývojem v zahraničí, než jaký jsme původně předpokládali. Naše analýzy ukazují, že pokud bychom korunu neoslabil, česká ekonomika by se již dva roky nacházela v deflaci, přičemž meziroční celková inflace by klesla až k hodnotám kolem -2 %.

V reakci na skutečný a očekávaný cenový vývoj bankovní rada v roce 2014 několikrát prodloužila platnost asymetrického kurzového závazku vyhlášeného na hladině 27 korun za euro. V důsledku postupně sílících dezinflačních tlaků vyjádřila koncem roku připravenost posunout hladinu kurzového závazku na slabší úroveň, pokud by došlo k dlouhodobému posílení deflačních tlaků schopných způsobit propad domácí poptávky, obnovení rizik deflačního vývoje české ekonomiky a systematický pokles inflačních očekávání.

Mám-li shrnout, naše ekonomika se během roku 2014 změnila takřka k nepoznání. Většina nejdůležitějších ekonomických statistik se od znamének minus překlopila do kladných hodnot a téměř ve všech oblastech se upevnily základy oživení. Česká ekonomika si výrazně polepšila i v různých mezinárodních srovnáních, ve kterých si ještě v roce 2013 nevedla nijak valně. S více než ročním odstupem se tak naše rozhodnutí oslabit korunu ukázalo nejen jako prospěšné, ale jako ještě potřebnější, než se jevilo v listopadu 2013.

V souvislosti s využíváním kurzu jako dalšího nástroje měnové politiky došlo ke změnám naší komunikace navenek. Poté, co jsme si vyhodnotili různé reakce veřejnosti na oslabení koruny, posílili jsme přímou komunikaci s cílovými skupinami a obohatili ji o nové nástroje a prostředky. Na našich webových stránkách jsme zřídili čnBlog, na kterém zveřejňujeme příspěvky členů bankovní rady a expertů ČNB. Novým komunikačním prostředkem se rovněž staly diskuzní Kulaté stoly, na které zveme do různých regionů významné podnikatele, ekonomické analytiky a představitele akademické obce. V únoru se Kulatý stůl konal v Ostravě, v dubnu v Plzni a v září v Hradci Králové. Tato setkání splnila svůj účel. Podnikatelé měli možnost lépe pochopit důvody, jež nás vedly k oslabení koruny, a my jsme se podrobněji seznámili s mikroekonomickými dopady naší měnové politiky.

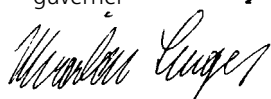
Pokud jde o vnitřní fungování centrální banky, v roce 2014 došlo k obměně ve složení bankovní rady. Koncem února skončil šestiletý mandát členky bankovní rady Evy Zamrazilové a na její místo byl s účinností od 1. března jmenován Jiří Rusnok.

Pokračovali jsme rovněž v racionalizačních opatřeních, započatých v předchozích letech. Ke konci června jsme dokončili postupnou přeměnu pobočkové sítě na efektivnější a úspornější uspořádání. Z poboček v Českých Budějovicích, Plzni a Ústí nad Labem se stala územní pracoviště, která nadále poskytují všechny služby státu, veřejnosti a dalším nebankovním klientům. Na způsobu fungování poboček v Brně, Hradci Králové, Ostravě a Praze se nic nezměnilo. Všechna mimopražská pracoviště zůstala zapojena do dohledu nad finančním trhem. Centrální banka je tak nadále plnohodnotně přítomna ve všech sedmi regionech České republiky. Nové uspořádání pobočkové sítě nám přináší roční úsporu provozních nákladů v řádu desítek milionů korun. Součástí provedených změn bylo snížení celkového počtu pracovních míst. Zatímco ke konci roku 2013 bylo v ČNB zaměstnáno 1 380 osob, k 31. prosinci 2014 to bylo 1 321 osob, tedy o 59 méně. Přesto reorganizace umožnila personální posílení v oblasti ochrany spotřebitele na finančním trhu a také v oblasti dohledu nad finančním trhem.

Organizační a personální změny se netýkaly jenom poboček, ale i některých dalších útvarů v bance. K 1. červenci byl jmenován nový ředitel sekce kancelář, od začátku prosince byl do té doby samostatný odbor komunikace začleněn do sekce kancelář a na začátku listopadu jsme zřídili samostatný odbor restrukturalizace. Dalšími organizačními změnami jsme vytvořili podmínky pro personální posílení především dohledových sekcí.

V roce 2014 jsme opět vydali pět dvoustekorunových stříbrných pamětních mincí, jednu pětisetkorunovou stříbrnou minci a dvě zlaté pětitisícové mince, na kterých v pětiletém cyklu připomínáme technicky, architektonicky nebo historicky zajímavé mostní stavby na českém území. Koncem října jsme představili nový emisní plán pamětních mincí na období 2016 až 2020. Jeho součástí budou dva tematické cykly. Desetidílný cyklus zlatých mincí v nominální hodnotě pět tisíc korun připomene hrady České republiky. Jednotícím tématem řady stříbrných pětisetkorunových mincí budou výroční události spojené se vznikem Československé republiky.

Miroslav Singer
guvernér

SEDM

Nejvyšším řídicím orgánem České národní banky je bankovní rada České národní banky. Určuje měnovou a makrobezpečnostní politiku a nástroje pro jejich uskutečňování. Rozhoduje o zásadních opatřeních měnové a makrobezpečnostní politiky a v oblasti dohledu nad finančním trhem. Bankovní rada je sedmičlenná. Jejími členy jsou guvernér, dva viceguvernéři a další čtyři členové bankovní rady. Všechny členy bankovní rady jmenuje prezident republiky na nejvýše dvě šestiletá období.

BANKOVNÍ RADA

BANKOVNÍ RADA

Bankovní rada – složení k 31. prosinci 2014

Pavel Řežábek, Kamil Janáček, Lubomír Lízal, Jiří Rusnok
Mojmír Hampl, Miroslav Singer, Vladimír Tomšík

Bankovní rada je nejvyšším řídicím orgánem České národní banky. Jejími členy jsou guvernér, dva viceguvernéři a další čtyři členové bankovní rady. Členy bankovní rady jmenuje a odvolává prezident republiky. Jmenování jsou na dobu 6 roků. Nikdo nesmí zastávat funkci člena bankovní rady více než dvakrát.

S členstvím v bankovní radě ČNB je neslučitelná funkce člena zákonodárního sboru, člena vlády a členství v řídicích, dozorčích a kontrolních orgánech jiných bank a podnikatelských subjektů a výkon samostatné výdělečné činnosti s výjimkou činnosti vědecké, literární, publicistické, umělecké a pedagogické a s výjimkou správy vlastního majetku. Členství v bankovní radě ČNB je dále neslučitelné s jakoukoliv činností, která může způsobit střet zájmů.

Bankovní rada určuje měnovou a makroobezřetnostní politiku v souladu s hlavním cílem ČNB, kterým je péče o cenovou stabilitu, a s úkolem pečovat o finanční stabilitu a nástroje pro jejich uskutečňování. Rozhoduje o zásadních opatřeních měnové a makroobezřetnostní politiky a stanoví zásady obchodů, které ČNB provádí. Rozhoduje o zásadních opatřeních týkajících se dohledu nad finančním trhem a hotovostního i bezhotovostního peněžního oběhu. Stanoví strategii rozvoje ČNB a pravidla pro zapojení ČNB do aktivit EU, Evropského systému centrálních bank (ESCB) a Evropské rady pro systémová rizika (ESRB) a spolupráci s mezinárodními finančními institucemi. Rozhoduje o organizačním uspořádání ČNB a o vymezení pravomocí a odpovědností organizačních útvarů ústředí a poboček. Schvaluje rozpočet a zásady finančního hospodaření ČNB.

Jednání bankovní rady předsedá guvernér, v jeho nepřítomnosti jím pověřený viceguvernér. Bankovní rada přijímá svá rozhodnutí prostou většinou hlasů.

DVA TISÍCE ČTRNÁCT

Česká ekonomika zrychlila svůj růst s významným přispěním uvolnění měnové politiky a bezprostřední riziko deflace spojené s propadem domácí poptávky bylo zažehnáno. Český finanční sektor zůstal silný a připravený na splnění nových evropských regulatorních požadavků.

ČNB V ROCE 2014

ČNB V ROCE 2014

→ MĚNOVÁ POLITIKA A STATISTIKA

→ Měnová politika a ekonomický vývoj

Hlavním úkolem měnové politiky stanoveným zákonem o ČNB je udržování cenové stability. Toho ČNB od ledna 1998 dosahuje v rámci režimu cílování inflace, v němž se snaží udržet inflaci poblíž předem vyhlášeného cíle, který je definován jako meziroční přírůstek indexu spotřebitelských cen ve výši 2 % s tolerančním pásmem ± 1 procentní bod.

Česká republika procházela v letech 2012 a 2013 vleklou ekonomickou recesí způsobenou slabou zahraniční a zejména domácí poptávkou, v níž se projevovaly dopady rozpočtové konsolidace a nízká důvěra podniků a domácností. Zhoršovala se situace na trhu práce. Hrozilo, že inflace po odeznění vlivu změn daní poklesne počátkem roku 2014 do záporných hodnot a že dojde ke vzniku deflačních očekávání, která povedou k zabrzdění počínajícího ekonomického oživení či dokonce k obnovení hospodářského poklesu. To vše v situaci, kdy měnověpolitické úrokové sazby byly drženy na technicky nulové úrovni a prostor pro využívání standardních nástrojů měnové politiky se tak vyčerpal. V této situaci ČNB v listopadu 2013 přistoupila v souladu se svou předchozí komunikací k používání kurzu koruny jako dalšího nástroje uvolňování měnové politiky. Vyhlášený jednostranný kurzový závazek znamená, že ČNB je připravena intervencemi na devizovém trhu bránit přílišnému posílení kurzu koruny pod úroveň 27 CZK/EUR, zatímco na slabší straně uvedené hladiny nechává kurz volně pohybovat.

Koruna po vyhlášení kurzového závazku s přispěním intervencí ČNB na devizovém trhu rychle oslabila nad stanovenou hladinu kurzového závazku. Záhy poté se stabilizovala poblíž 27,50 CZK/EUR, což svědčí o tom, že si kurzový závazek rychle vybudoval silnou kredibilitu. S menšími odchylkami se kurz na této hladině pohyboval po celý rok 2014 bez potřeby intervencí ČNB.

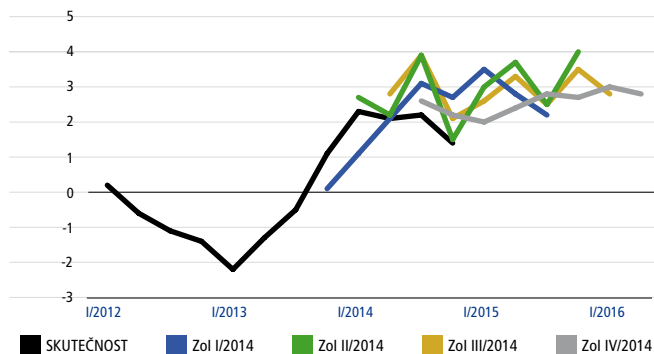
Oslabení kurzu se příznivě promítlo do vývoje české ekonomiky. Ta v roce 2014 vzrostla o dvě procenta, na čemž se vedle uvolněné měnové politiky podílelo i odeznění restriktivního působení domácí fiskální politiky a v menší míře též oživení zahraniční poptávky. Oslabení kurzu koruny podpořilo nejen růst vývozu, ale současně i domácích investic a spotřeby, když firmy i domácnosti přestaly odkládat své výdaje. Oživení ekonomiky se příznivě projevilo na trhu práce v růstu zaměstnanosti, ve snižování počtu lidí bez práce a v obnovení růstu mezd v podnikatelské sféře.

Kurz koruny vůči euru

Prognózy HDP

(v %)

Prognózy HDP sestavené ČNB v průběhu roku 2014 předpokládaly pokračující ekonomický růst v letech 2015 a 2016 a výrazně se od sebe nelišily. Pouze ve druhé polovině loňského roku prognózy snížily výhled dynamiky HDP na rok 2015 v důsledku pozorovaného a na nejbližších několik čtvrtletí očekávaného nižšího růstu zahraniční poptávky.

Celková inflace se na začátku roku 2014 prudce snížila a nacházela se hluboko pod dolní hranicí tolerančního pásma cíle ČNB. Hlavním důvodem bylo odeznění změn DPH z předchozího roku a pokles regulovaných cen. Na druhé straně ale došlo – po téměř pěti letech – k posunu korigované inflace bez pohonných hmot, tedy ukazatele „jádrové“ inflace, do kladných hodnot. Podílelo se na tom zejména rychlé odeznění protinflačního působení domácí ekonomiky, obnovení růstu mezd a zvýšení dovozních cen, když všechny zmíněné vlivy odrážely mimo jiné působení oslabeného kurzu koruny. Celková inflace se tak v průběhu loňského roku dočasně mírně zvýšila.

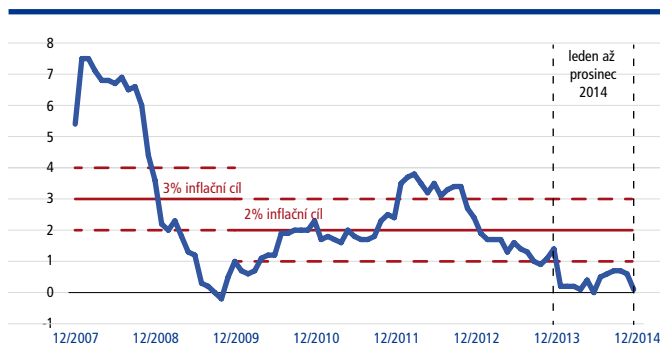
Naproti tomu se však loni dále prohlubovaly deflační tendence v eurozóně, které tlumily růst dovozních cen a působily tak proti zvyšování domácí inflace. V závěru roku pak došlo k výraznému poklesu světových cen ropy. V důsledku tohoto vývoje začaly v prosinci meziročně klesat ceny pohonných hmot. Do meziročního poklesu přešly rovněž ceny potravin, a to v návaznosti na předchozí pokles světových cen agrárních komodit a zákaz jejich dovozu do Ruska. To v souhrnu stlačilo celkovou inflaci zpět k téměř nulovým hodnotám.

Utlumený zahraniční cenový vývoj a pokles světových cen komodit vedly k postupnému snižování prognóz inflace v průběhu roku 2014. Zatímco zimní prognóza (Zpráva o inflaci I/2014) předpokládala návrat inflace na cíl již koncem roku 2014 a na začátku roku 2015 její dočasný nárůst až k horní hranici tolerančního pásma, podzimní prognóza (Zpráva o inflaci IV/2014) předpovídala v celém roce 2015 inflaci v dolní polovině tolerančního pásma a její návrat na cíl až počátkem roku 2016. Ke snižování výhledu inflace přitom docházelo i přes skutečnost, že kurz koruny byl o něco slabší ve srovnání s hladinou kurzového závazku a že došlo k prodloužení platnosti tohoto závazku.

Skutečný a očekávaný vývoj inflace vedl v loňském roce k potřebě dalšího uvolňování měnové politiky, kterého lze v režimu používání kurzu jako dalšího nástroje měnové politiky dosáhnout dvěma způsoby: prodloužením platnosti kurzového závazku nebo posunem jeho hladiny. ČNB v průběhu roku 2014 přistoupila k první z uvedených možností, když bankovní rada v několika krocích prodloužila platnost kurzového závazku ČNB. Na svém prvním měnovém zasedání v roce 2015 (v únoru) bankovní rada konstatovala, že ČNB neukončí používání

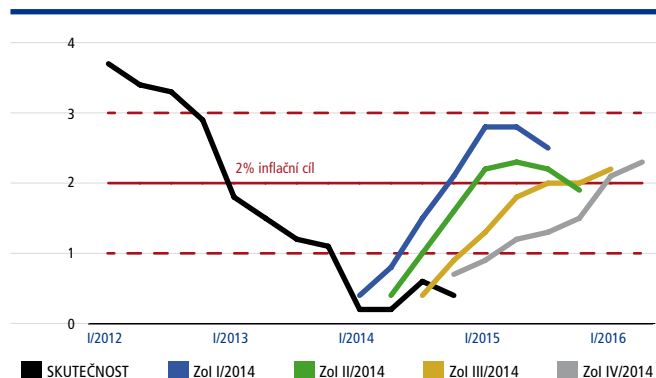
Plnění inflačního cíle

(v %)

Prognózy inflace

(v %)

kurzu jako nástroje měnové politiky dříve než ve druhém pololetí roku 2016. Spolu s tím se prodlužoval i časový horizont, po který budou měnověpolitické úrokové sazby ponechány na technicky nulové úrovni. V prosinci 2014 a následně i v únoru 2015 pak bankovní rada zároveň podmínila případný posun hladiny kurzového závazku na slabší úroveň dlouhodobým posílením deflačních tlaků schopných způsobit propad domácí poptávky, obnovení rizik deflačního vývoje české ekonomiky a systematický pokles inflačních očekávání.

S odstupem více než jednoho roku lze konstatovat, že rozhodnutí bankovní rady ČNB z listopadu 2013 zahájit používání kurzu jako dalšího nástroje uvolňování měnové politiky splnilo svůj účel, když pomohlo odvrátit hrozbu dlouhodobé deflace spojené s propadem domácí poptávky. Dosavadní promítání oslabeného kurzu koruny do vývoje české ekonomiky přitom odpovídá očekáváním ČNB, dochází však k němu při mnohem silnějším protiinflačním vlivu vnějšího prostředí, než bylo očekáváno.

Podrobnější informace o ekonomickém vývoji a provádění měnové politiky lze najít v pravidelných čtvrtletních Zprávách o inflaci, které jsou dostupné na webové stránce ČNB v části „Měnová politika > Zprávy o inflaci“.

Ke konci roku 2014 připravila ČNB ve spolupráci s Ministerstvem financí pro vládu ČR pravidelný materiál „Vyhodnocení plnění maastrichtských konvergenčních kritérií a stupně ekonomické sladivosti ČR s eurozónou“. Tento dokument, který je k dispozici na webových stránkách ČNB, vyústil v doporučení pro vládu nestanovovat cílové datum přijetí eura, a tedy neusilovat v průběhu roku 2015 o vstup do kurzového mechanismu ERM II. V pozadí tohoto doporučení stálo několik skutečností. Jednou z nich byla nejistota ohledně budoucího hospodářského vývoje v samotné eurozóně, neboť oživení ekonomické aktivity je zde zatím křehké a nadále přetrvává hrozba deflace a souvisejícího propadu ekonomiky eurozóny zpět do recese. Vlastní připravenost ČR na přijetí eura se oproti předchozím letům zlepšila, když jsou s výjimkou účasti ČR v ERM II plněna všechna maastrichtská kritéria, a to i ve střednědobém výhledu. Aby však bylo v budoucnu plnění kritérií udržitelné a celková ekonomická připravenost na přijetí eura dále vzrostla, je potřeba posílit fiskální rámec a soustředit se na plnění střednědobého rozpočtového cíle po roce 2015. Zároveň je vhodné posílit dlouhodobou udržitelnost veřejných financí v souvislosti se stárnutím obyvatelstva. V neposlední řadě je také žádoucí přijmout opatření, která zvýší flexibilitu trhu práce a sníží administrativní překážky podnikání.

→ Statistika

Statistika ČNB kromě plnění své standardní úlohy, která spočívá v průběžném poskytování kvalitní datové základny pro potřeby ČNB, Českého statistického úřadu, evropských a mezinárodních institucí a odborné veřejnosti, čelila novým výzvám jak v rámci ČNB, tak v mezinárodní oblasti.

Pokud jde o metodiku produkce dat, činnost statistiky se v roce 2014 soustředila na šest základních oblastí, kterými jsou statistika finančních účtů, externí statistiky (platební bilance a mezinárodní investiční pozice), měnová a finanční statistika, vládní finanční statistika, statistika cenných papírů a všeobecná ekonomická statistika. V případě statistiky čtvrtletních finančních účtů se podařilo dosáhnout plné kompatibility se standardy evropského systému účtů ESA 2010 a v plném rozsahu zavést Obecné zásady ECB o statistické zpravodajské povinnosti stanovené Evropskou centrální bankou v oblasti čtvrtletních finančních účtů. V oblasti externích statistik byl splněn hlavní úkol, a to zavedení šestého vydání manuálu platební bilance Mezinárodního měnového fondu. Od října 2014 (v koordinaci s publikováním národních účtů v metodice ESA 2010) se platební bilance a mezinárodní investiční pozice publikují v souladu

s aktualizovanými Obecnými zásadami ECB týkajícími se statistické zpravodajské povinnosti v oblasti statistiky platební bilance, statistiky investiční pozice vůči zahraničí a výkazu devizových rezerv. S novými statistickými standardy byl spojen i úspěšný přechod na nový technický standard výměny statistických dat SDMX (Statistical Data and Metadata Exchange) vůči mezinárodním organizacím. Další důležitou oblastí jsou měnové a finanční statistiky (MFS). ČNB zavedla do svého výkaznictví požadavky nového Nařízení ECB a Obecných zásad ECB ke statistice platebních systémů. V přípravě statistiky pojišťoven dokončila Nařízení ECB o statistické zpravodajské povinnosti pojišťovacích společností. Intenzivně také spolupracovala s ECB na přípravě celoevropského registru organizací RIAD. Novou rozsáhlou oblastí činnosti MFS byla spolupráce s dohledem ČNB a prostřednictvím ECB i spolupráce s novým útvarem ECB, který se zabývá produkcí dohledových dat. Zavedli jsme nové Obecné zásady ECB o vládě finanční statistice, které byly v této oblasti prioritou roku 2014. První reporting dat v souladu s uvedenými Obecnými zásadami a podle standardu ESA 2010 proběhl v říjnu 2014. Statistika cenných papírů se soustředila na zajištění plného provozu tzv. celoevropské databáze držených cenných papírů (SHSDB). V březnu 2014 proběhl první reporting plně harmonizovaných dat za referenční období konec roku 2013.

Rok 2014 byl navíc rokem, kdy statistika ČNB musela zahájit řešení dvou významných dlouhodobých úkolů. Prvním z nich je tvorba nového univerzálního systému sběru dat SDAT. Práce na přípravě zadávací dokumentace tohoto systému, který má od roku 2018 nahradit stávající informační systém, probíhaly po celý rok v těsné součinnosti sekce měnové a statistiky, sekce regulace a mezinárodní spolupráce na finančním trhu a sekce informatiky. Nový systém bude komplexně pokrývat problematiku sběru, primárního zpracování a uložení statistických a dohledových dat. Druhým úkolem je postupně realizovat v národních podmínkách tzv. integrovaný statistický systém, tj. ve spolupráci s dohledovými útvary ČNB integrovat statistická a dohledová data do společného systému „produkce dat“.

→ FINANČNÍ STABILITA

Péče o finanční stabilitu a bezpečné fungování finančního systému v České republice patří v ČNB mezi hlavní cíle. ČNB rozpoznává, sleduje a posuzuje rizika ohrožení stability finančního systému. Předcházením vzniku nebo snižováním těchto rizik prostřednictvím svých pravomocí přispívá k odolnosti finančního systému a udržení finanční stability a vytváří tak makroobezřetnostní politiku. O výkonu této politiky informuje na své webové stránce v části „Finanční stabilita > Makroobezřetnostní politika“.

Možnosti makroobezřetnostní politiky se v loňském roce významně rozšířily díky implementaci nových regulačních pravidel pro sektor úvěrových institucí (zavedení směrnice CRD IV a nařízení CRR). ČNB na jejich základě získala především možnost nařídit všem bankám, aby držely nad rámec základních požadavků dodatečné kapitálové rezervy. První z nich je bezpečnostní kapitálová rezerva sloužící k uchování kapitálu banky. ČNB namísto postupného zavádění využila možnosti jejího okamžitého zavedení v plné výši (2,5 %) od srpna 2014.

Směrnice CRD IV v reakci na regulační koncept Basel III zavedla do regulační praxe v EU i další důležitý makroobezřetnostní nástroj, kterým je proticyklická kapitálová rezerva. Úkolem tohoto nástroje je zvýšit odolnost finančního systému vůči rizikům spojeným s výraznými výkyvy v úvěrové dynamice. Tuto rezervu by měly banky vytvářet v období nadměrného růstu úvěrů. ČNB bude sazbu proticyklické kapitálové rezervy vyhlášovat čtvrtletně. Vzhledem k utlumené úvěrové dynamice a absenci rizik s ní spojených bylo výsledkem obou dosavadních rozhodnutí učiněných v roce 2014 nastavení této rezervy na nulové úrovni.

Od října 2014 ČNB stanovila čtyřem bankám, které byly vyhodnoceny jako systémově nejvíce významné, povinnost udržovat kapitálovou rezervu ke krytí systémového rizika. Jedná se o banky, jejichž potenciální destabilizace by mohla poškodit důvěru ve schopnost bankovního sektoru poskytovat efektivně své služby, což by mohlo mít závažné nepříznivé dopady na finanční systém a celou českou ekonomiku. ČNB bude okruh bank s povinností držet rezervu ke krytí systémového rizika společně s výší sazeb této rezervy pro jednotlivé banky revidovat minimálně jednou za dva roky.

Základním prostředkem pro veřejnou komunikaci vývoje v oblasti finanční stability je Zpráva o finanční stabilitě. Tu zveřejňuje ČNB na své webové stránce v části „Finanční stabilita > Zprávy o finanční stabilitě“ a o jejím obsahu informuje veřejnost také prostřednictvím tiskové konference guvernéra a odborného semináře. Ze zákona ji také předkládá Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR.

Cílem Zprávy o finanční stabilitě je v první řadě identifikovat nová rizika plynoucí z domácího ekonomického vývoje či ze situace v zahraničí. Druhým klíčovým cílem je posouzení schopnosti domácího finančního systému odolat dopadům nepříznivých ekonomických šoků prostřednictvím zátěžových testů bank, pojišťoven a penzijních fondů. Zpráva o finanční stabilitě 2013/2014 vydaná v červnu 2014 hodnotila obdobně jako v předchozích letech odolnost českého finančního systému jako vysokou a za hlavní rizikový scénář označila pokles ekonomické aktivity v důsledku nepříznivého vývoje v zahraničí a s tím spojený potenciální růst úvěrového rizika. Za významný rizikový faktor byly rovněž označeny deflační tlaky. Zpráva dále obsahuje doporučení pro makrobezpečnostní politiku a informuje o záměrech ČNB v oblasti zavádění nových nástrojů pro omezování zdrojů systémového rizika.

Interně se analýzy rizik pro finanční stabilitu a návrhy makrobezpečnostních politik projednávají na pravidelných jednáních bankovní rady o otázkách finanční stability. Na evropské úrovni se guvernér a viceguvernér aktivně účastní pravidelných jednání Generální rady ESRB. Experti ČNB pak působí v Poradním technickém výboru (ATC) a jeho pracovních skupinách a v regionální konzultativní skupině Rady pro finanční stabilitu (Financial Stability Board) zřízené skupinou G20. V rámci skupiny Basilejského výboru pro bankovní dohled (Basel Consultative Group) se ČNB aktivně podílela na zpracování analýzy dopadu nových mezinárodních pravidel regulace bank Basel III v malých a rozvíjejících se ekonomikách.

→ DOHLED NAD FINANČNÍM TRHEM

ČNB je podle zákona orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem. V rozsahu stanoveném právními předpisy provádí dohled nad osobami působícími na finančním trhu, stanovuje pravidla jejich podnikání s cílem ochránit stabilitu finančního systému, systematicky reguluje, dohlíží a případně postihuje nedodržování stanovených pravidel. Je součástí Evropského systému dohledu nad finančními trhy a spolupracuje s Evropskou radou pro systémová rizika a evropskými orgány dohledu nad finančními trhy. O výkonu dohledu nad finančním trhem informuje podrobně ve své pravidelné roční Zprávě o výkonu dohledu nad finančním trhem, blíže viz webová stránka ČNB v části „Dohled a regulace > Souhrnné informace o finančním sektoru > Zprávy o výkonu dohledu nad finančním trhem“.

REGULACE FINANČNÍHO TRHU

ČNB se snažila konstruktivně ovlivňovat probíhající legislativní proces EU v oblasti finančního trhu a podílela se na úpravách regulatorního rámce v ČR. Spolupracovala zejména s Ministerstvem financí při přípravě návrhů zákonných úprav v oblasti finančního trhu a dalších zákonů upravujících podnikání finančních institucí a dalších osob podléhajících regulaci a dohledu. Připravila řadu vyhlášek a výkladových a metodických stanovisek k aplikaci regulatorních požadavků účastníky finančního trhu.

Zásadní legislativní změnu představovaly novely zákona o bankách, zákona o spořitelních a úvěrních družstvech, zákona o podnikání na kapitálovém trhu, zákona o ČNB a zákona o stavebním spoření, které obsahují transpozici směrnice CRD IV a adaptaci nařízení CRR. Novely zákonů mimo jiné zavádějí tzv. kapitálové rezervy, rámce krizového řízení a povinnosti institucí mít ozdravné plány. Významnou změnu z hlediska posílení stability sektoru družstevních záložen představovala novela zákona o spořitelních a úvěrních družstvech, která mimo jiné stanovuje horní limit bilanční sumy družstevní záložny a upravuje vazbu mezi výší členského vkladu a úročenými vklady.

EVROPSKÁ REGULACE

Na úrovni Evropské komise, Rady a Evropského parlamentu pokračovaly intenzivní práce na nových předpisech upravujících regulaci finančního trhu. ČNB k nim průběžně zpracovávala stanoviska a její zástupci v rámci struktur EU ve výborech a pracovních skupinách aktivně prosazovali pozice ČNB.

V červnu 2014 byla vyhlášena směrnice o ozdravení a restrukturalizaci úvěrových institucí a obchodníků s cennými papíry (BRRD), kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků, a rovněž směrnice o pojištění vkladů (DGSD), jež upravuje zejména povinnost členských států zřídit systémy pojištění vkladů financované z předem placených příspěvků, zohledňující rizikovost jednotlivých úvěrových institucí.

Mezi členskými státy EU, Evropským parlamentem a Komisí byla dosažena dohoda ve věci vytvoření jednotného mechanismu pro řešení krizí (SRM), druhého článku bankovní unie, včetně příslušné mezivládní dohody o naplňování jednotného fondu pro řešení krizí a podoby implementačního nařízení ke stanovení příspěvků bank. Přípomínky ČNB k druhému pilíři bankovní unie se týkaly zejména otázky právního základu pro vznik SRM, procesu řízení a rozhodování v rámci tohoto mechanismu a také otázky postavení mezi zúčastněnými a nezúčastněnými členskými státy unie.

V srpnu 2014 byla vyhlášena novela směrnice o standardních fondech kolektivního investování (UCITS V), jež upravuje fungování standardních fondů a současně obsahuje řadu zmocnění pro Komisi k vydání prováděcích nařízení. ČNB v rámci projednávání neúspěšně uplatňovala řadu připomínek týkajících se mimo jiné velkého počtu prováděcích opatření, která mají být vydána formou delegovaných aktů.

V rámci projednávání návrhu nařízení o indexech, které jsou používány jako referenční hodnoty ve finančních nástrojích a finančních smlouvách (benchmarks) se podařilo prosadit určité pozitivní změny, když byly vypuštěny některé zatěžující povinnosti, došlo k omezení dopadů v možnosti používání benchmarků ze třetích zemí a byl částečně redukován počet delegovaných aktů Komise. Další jednání budou pokračovat v roce 2015.

ČNB se dále v rámci Evropských orgánů dohledu aktivně zapojila do přípravy řady prováděcích předpisů (prováděcí předpisy ke směrnici CRD IV a nařízení CRR, ke směrnici BRRD, ke směrnici Solventnost II, ke směrnici o trzích finančních nástrojů MiFID II či k CSDR – nařízení o zlepšení vypořádání cenných papírů v EU a o centrálních depozitářích cenných papírů) a do přípravy návrhů obecných pokynů, zejména ke směrnici CRD IV. V roce 2014 vydaly Evropské orgány dohledu celkem 36 obecných pokynů.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Vysoký objem legislativních návrhů Evropské komise značně rozšířil oblast činnosti evropských orgánů dohledu nad finančním trhem, Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA), Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA), Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA) a Evropské rady pro systémová rizika (ESRB). V důsledku dluhové a bankovní krize v některých zemích eurozóny pokračovaly práce na institucionální a strukturální změně ve výkonu dohledu nad bankovním sektorem EU včetně zahájení příprav na případnou restrukturalizaci bank.

Pokračovaly i přípravy na spuštění prvního článku bankovní unie, tj. jednotného systému dohledu (SSM). ECB převzala odpovědnost za přímý dohled bank 4. listopadu 2014. Tomuto kroku předcházelo komplexní hodnocení 130 bank, které provedla ECB ve spolupráci s národními orgány dohledu, a dále zátěžové testování bank prováděné EBA. Ministerstvo financí zpracovalo za výrazného přispění ČNB dopadovou studii k účasti či neúčasti ČR v bankovní unii, obsahující mj. identifikaci potenciálních rizik pro ČR a návrh rozhodnutí vlády o dalším postupu v uvedené záležitosti.

Zástupci ČNB se aktivně podíleli na činnosti orgánů dohledu EBA, ESMA i EIOPA, a to na úrovni rady orgánů dohledu, stálých výborů i odborných pracovních skupin. Experti ČNB zpracovali množství analýz a stanovisek jak k materiálům předkládaným na ústní jednání, tak k dokumentům, které sekretariáty evropských institucí zaslaly ke schválení v rámci písemných procedur. Mezi další významné aktivity patřila účast na jednání či spolupráce s příslušnými gestory v rámci agendy Rady ECOFIN a jejich struktur a rovněž účast na plenárním zasedání výboru Rady Evropy MONEYVAL. V případě dalších mezinárodních institucí a asociací se ČNB zapojila mj. do aktivit Výboru pro finanční trhy OECD, Basilejského výboru pro bankovní dohled, Mezinárodní organizace dohledů nad penzijními fondy (IOPS) a Mezinárodní organizace sdružující komise pro cenné papíry (IOSCO).

V rámci kooperace s partnerskými orgány dohledu se ČNB zapojila do spolupráce deseti kolegií evropských bankovních skupin a jedné skupiny s centrálou v USA. V roli konsolidujícího orgánu dohledu iniciovala vznik jednoho kolegia orgánů dohledu. Aktivně se také zapojila do jednání kolegií orgánů dohledu nad mezinárodními pojišťovacími skupinami. V rámci kapitálového trhu pokračovala spolupráce mezi ČNB a ostatními orgány dohledu na základě mnohostranných memorand o spolupráci IOSCO a ESMA.

LICENČNÍ, SCHVALOVACÍ A POVOLOVACÍ ČINNOSTI V OBLASTI FINANČNÍHO TRHU

ČNB jako orgán dohledu nad finančním trhem vydává povolení k činnosti (licence) většině subjektů poskytujících služby na finančním trhu a v této souvislosti vydává i jiná povolení či souhlasy, mezi které patří například schvalování prospektu cenného papíru či souhlas s uveřejněním nabídky převzetí. V těchto případech vystupuje ČNB jako správní orgán.

V roce 2014 nebyla udělena žádná nová bankovní licence. Dohledu ČNB podléhalo 23 tuzemských bank a 11 družstevních záložen. Na základě rozhodnutí ČNB o odnětí povolení k činnosti ukončilo svou činnost WPB Capital, spořitelní družstvo. ČNB ke konci roku 2014 dále dohlížela 32 tuzemských pojišťoven (bez České kanceláře pojistitelů), jednu zajišťovnu a v omezeném rozsahu rovněž 20 poboček zahraničních pojišťoven.

Na konci roku 2014 ČNB evidovala 33 subjektů s povolením k činnosti obchodníka s cennými papíry, přičemž v daném roce nebylo uděleno žádné nové povolení, naopak k zániku licence došlo ve 2 případech.

V oblasti emisí cenných papírů a regulovaných trhů byly v roce 2014 k obchodování na regulovaném trhu nově přijaty cenné papíry čtyř emitentů, ve třech případech se jednalo o dluhopisy, v jednom případě o akcie. Naopak cenné papíry šesti emitentů byly vyřazeny, ve třech případech se jednalo o vyřazení dluhopisů z důvodu jejich splacení.

Statistika vedených správních řízení v roce 2014

	<i>Počty správních řízení přecházejících z 2013</i>	<i>Počty správních řízení zahájených v 2014</i>	<i>Počty pravomocně ukončených správních řízení</i>
Úvěrové instituce	13	57	59
Sektor pojišťoven	9	78	78
Penzijní společnosti a fondy	5	47	50
Akreditované osoby	0	2	2
Sektor investičních společností a investičních fondů	8	134	103
Sektor poskytovatelů investičních služeb	5	185	181
Platební instituce	2	4	2
Instituce elektronických peněz	0	0	0
Žpracovatelé tuzemských bankovek a mincí	0	0	0
Emise cenných papírů a regulované trhy	4	42	40

VÝKON DOHLEDU NAD FINANČNÍM TRHEM

Při výkonu dohledu na dálku ČNB průběžně sleduje činnosti a hospodaření jednotlivých subjektů finančního trhu a vyhodnocuje vývoj trhu jako celku i jeho dílčích segmentů. Mezi základní činnosti dohledu na dálku patří kontrola dodržování příslušných právních předpisů, kontrola dodržování pravidel obezřetného podnikání, pravidelné vyhodnocování finanční situace jednotlivých regulovaných subjektů a kontrola pravidel odborné péče.

V rámci výkonu dohledu nad bankami, který zahrnuje dohled nad bankami, stavebními spořitelny, družstevními záložnami a ve zjednodušeném režimu rovněž nad pobočkami zahraničních bank, věnovala ČNB kvůli přetrvávajícím nejistotám ve světové ekonomice pozornost zejména vývoji kvality úvěrových portfolií, dostatečnosti kapitálu ke krytí případných ztrát, likviditě a celkovému hospodaření bank a jejich konsolidačních celků. Pozorně sledovala rovněž implementaci revidovaných pravidel obezřetného podnikání souvisejících s direktivou CRD IV a nařízením CRR. Banky dohledu průběžně předkládaly k posouzení postupně doplňované a upravované verze ozdravných plánů v souladu s požadavkem direktivy BRRD.

ČNB ve spolupráci s vybranými bankami pokračovala ve společném projektu zátěžového testování bank, které potvrdily dobrou odolnost, když se jejich kapitálová přiměřenost i v nepříznivém scénáři udržela s dostatečnou rezervou nad regulačním minimem. Vedle těchto tzv. bottom up testů provádí ČNB pololetní zátěžové testování všech subjektů bankovního sektoru (tzv. top down testy), jejichž výsledky jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách ČNB v části „ČNB > Finanční stabilita > Zátěžové testy“.

Sektor družstevních záložen je i přes svůj relativně malý tržní podíl podroben intenzivnímu dohledu ČNB a je mu věnována významná část dohledových kapacit v rámci kontrol na místě i při průběžném dohledu na dálku. Ten se soustředil zejména na hodnocení aktuálního stavu a vývoje jednotlivých družstevních záložen a řešení jejich problémů, především s ohledem na konkrétní podstupovaná rizika jednotlivých subjektů.

Základem obezřetnostního dohledu nad pojišťovny je pravidelné vyhodnocování finanční situace pojišťoven, včetně dodržování pravidel obezřetného podnikání a ukládání opatření k nápravě. Ekonomické a pojistně-technické ukazatele jsou vyhodnocované na základě pravidelně předkládaných výkazů. Pojišťovny patřící do pojišťovacích skupin podléhají rovněž doplňkovému dohledu nad pojišťovny ve skupině. Během informačních návštěv v pojišťovnách se kromě jejich aktuální finanční a obchodní situace a jejich strategie diskutovalo i o připravenosti pojišťoven na požadavky vyplývající z regulačního režimu Solventnost II.

Další uskutečněné kolo zátěžových testů vybraných pojišťoven potvrdilo, že sektor pojišťoven jako celek je dostatečně kapitálově vybavený a odolný vůči významným změnám vybraných rizikových faktorů. Zátěžové testy v roce 2015 budou již realizovány plně v souladu s principy Solventnosti II.

V oblasti kapitálového trhu vykonává ČNB dohled nad obchodníky s cennými papíry, investičními zprostředkovateli, trhy s investičními nástroji, investičními společnostmi a fondy, penzijními společnostmi a dalšími subjekty působícími na kapitálovém trhu. V sektoru obchodníků s cennými papíry se průběžně vyhodnocovalo plnění informační povinnosti spolu s plněním povinnosti uveřejňování informací. Proběhla kontrola plnění limitů angažovanosti a dále kontrola výpočtu kapitálové přiměřenosti a výše příspěvků do garančního fondu.

U penzijních společností a jimi obhospodařovaných fondů se dohled zaměřil zejména na vyhodnocení plnění zákonných limitů (zejména požadavku na hodnotu majetku), dále na hospodaření penzijních společností a obhospodařovaných fondů, plnění pravidel v oblasti odborné péče a dodržování dalších regulačních limitů. Pozornost dohledu odborné péče

u doplňkového penzijního spoření se soustřeďovala na problematiku týkající se zániku penzijního připojištění v souvislosti s žádostí účastníků o výplatu dávky. V oblasti důchodového spoření potom na procesy související se samotným uzavřením smlouvy a též na následné úkony při a po registrování smlouvy u správce centrálního registru smluv.

SANKČNÍ ČINNOST

Sankční činnost spočívala v roce 2014 především v prošetřování podnětů k zahájení správních řízení, v rozhodování o zahájení správního řízení či o odložení věci a ve vedení správních řízení v prvním stupni, ve kterých byly uloženy pokuty, opatření k nápravě či odňata povolení k činnosti a rušeny registrace. Kromě vedení správních řízení s dohlíženými subjekty jsou v sektorech finančního trhu, kde právní úprava umožňuje postihovat i neoprávněné podnikání, vedena správní řízení se subjekty, které poskytují na finančním trhu služby bez příslušného povolení. Výroky pravomocných rozhodnutí z oblasti kapitálového trhu jsou zveřejněny na webových stránkách ČNB v části „Dohled > Výkon dohledu > Pravomocná rozhodnutí“. Sankční opatření uložená pojišťovacími zprostředkovatelům se zapisují do Registru pojišťovacích zprostředkovatelů.

Statistika vedených sankčních správních řízení v roce 2014

	<i>Počty zahájených sankčních správních řízení</i>	<i>Počty pravomocně ukončených sankčních správních řízení</i>	<i>Celková výše uložených pokut (tis. Kč)</i>
Oblast dohledu nad úvěrovými institucemi	3	4	–
Oblast dohledu nad kapitálovým trhem	19	26	10 590
Oblast dohledu nad pojišťovnictvím	28	34	2 875
Oblast porušení směnářského zákona	9	6	625
Oblast ochrany spotřebitele	1	2	200
Oblast platebního styku	5	3	610

CENTRÁLNÍ REGISTR ÚVĚRŮ

Centrální registr úvěrů (CRÚ) je informační systém provozovaný ČNB od roku 2002, který bankám a pobočkám zahraničních bank působícím na území ČR umožňuje vzájemně sdílet informace o úvěrovém zatížení a platební morálce podnikatelských subjektů. Data z CRÚ hrají stále větší význam v rámci evropské spolupráce a svoji roli budou hrát i při shromažďování podrobných údajů o úvěrech Evropským systémem centrálních bank v rámci projektu AnaCredit.

Základní provozní charakteristiky CRÚ

	2011	2012	2013	2014
Počet evidovaných dlužníků	576 583	609 503	611 885	621 716
z toho: fyzických osob podnikatelů	330 372	345 243	339 730	338 394
právnických osob	246 211	264 260	272 155	283 322
Celkový objem zůstatků úvěrů (mld. Kč)	1 290	1 328	1 508	1 559
Počet uživatelů aplikace CRÚ	2 569	2 767	2 836	2 151
Ad hoc dotazy na úvěrové zatížení (tis. ks/rok)	215	184	234	285
Počet dotazů na úvěrové zatížení klienta v měsíčních sestavách (tis. ks/rok)	3 198	3 843	3 759	4 300
Počet pořízených výpisů pro klienty (ks/rok)	514	490	520	499

→ Ochrana spotřebitele

Samostatný odbor ochrany spotřebitele v souladu se svými veřejnoprávními kompetencemi přijímá a šetří podání veřejnosti týkající se spotřebitelské problematiky, včetně dodržování vybraných povinností podle zákona o platebním styku a poskytování spotřebitelských úvěrů.

V roce 2014 bylo do ČNB doručeno 1 230 podání, z nichž 448 se týkalo bankovních produktů. Nejvíce jich směřovalo do oblasti platebního styku a poplatků. Nejčastější stížnosti se týkaly lhůt provedení platebních transakcí, poplatků spojených s platbami do zahraničí a vyřizování reklamací plateb platební kartou. Stálým problémem zůstávají bonusové akce bank, jejichž podmínkám často spotřebitelé neporozuměli, a poté se domáhali bonusů, aniž by si uvědomili všechny podmínky, které pro jejich získání musí splnit. Častým předmětem podání bylo poskytování úvěrů nebo navyšování úvěrového rámce osobám s nízkými příjmy, invalidům či důchodcům, kdy splátky těchto úvěrů byly nad jejich finanční možnosti.

Do oblasti pojišťovnictví směřovalo 427 podání. Převládaly stížnosti na předmluvní informace a poplatky. Nemalou část tvořily stížnosti na poskytnutí nepravdivých informací a nedostatečné informování ze strany pracovníků pojišťoven, na průtahy ohledně vypořádání pojistné události a nedostatečné informování před uzavřením pojistné smlouvy. Další podání se týkala nečinnosti pojišťovacích zprostředkovatelů při řešení reklamací a otázek možného poškození spotřebitelů jednáním zástupců zprostředkovatelů pojištění při uzavírání pojistných a investičních produktů.

V případě kapitálového trhu ČNB šetřila 46 podání. Většina se týkala reklamování ztráty z investic, kdy spotřebitelé tvrdili, že nebyli předem dostatečně upozorněni na rizika s investováním spojená, že jim nebyly nabídnuty zajišťovací nástroje typu stop loss a stop limit a že požadovali především zajištění návratnosti investice.

Setrvalý je meziroční nárůst podání na nebankovní devizová místa; loni jich bylo doručeno 185. Nejčastějším problémem stále zůstává výše kurzu, kdy především směnárny v centru Prahy nabízejí při směně eur na koruny kurz mezi 15 a 20 Kč za 1 euro. Takovou výši kurzu cizinci a často ani tuzemci nepředpokládají a následně po ukončení transakce požadují storno obchodu, což je poté, co podepsali předsmělní informace a odpočet, ze strany směnárníka téměř vždy zamítnuto.

Na činnost nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů bylo přijato 51 podání. ČNB ale podléhají tyto subjekty jen tehdy, pokud je úvěr poskytnutý prostřednictvím kreditní karty. Obecné problematiky ochrany spotřebitele se týkalo 73 podání.

V roce 2014 se uskutečnilo nebo bylo zahájeno sedm kontrol na místě, z čehož pět se týkalo pojišťovacích zprostředkovatelů, jedna pojišťovny a jedna provozovatele směnárenské činnosti. V oblasti pojišťovnictví patřily mezi nejčastější kontrolní zjištění nedostatky v oblasti informování klientů o povaze životního pojištění spojeného s investováním do fondů či některých dalších typů pojištění a nedostatky spojené s poplatkovou politikou.

→ RESTRUKTURALIZACE

V návaznosti na transpozici evropských směrnic z oblasti bankovníctví (zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků) zřídila ČNB samostatný odbor restrukturalizace. Od data účinnosti zákona o ozdravných postupech při řešení krize na finančním trhu se ČNB ujme nových pravomocí v oblasti restrukturalizace a stane se orgánem příslušným k řešení krize. V této své roli bude ČNB samostatná a nezávislá. Agenda řešení krize je uvnitř ČNB oddělena a je nezávislá na ostatních útvech.

Mezi hlavní úkoly ČNB v oblasti restrukturalizace bude patřit vypracování a pravidelná revize plánů řešení krize, výpočet příspěvků do Fondu pro řešení krize a pro některé povinné osoby stanovení rozsahu, ve kterém budou povinny udržovat kapitál a tzv. způsobilé závazky využitelné mj. pro případnou rekapitalizaci povinné osoby (ukazatel „MREL“).

Hlavním smyslem této nové právní úpravy je zajistit, aby náklady případného selhání systémově důležité banky nesli zejména její akcionáři a věřitelé, a nikoliv daňoví poplatníci. Praktickými kroky tak má zajistit stabilitu finančního systému včetně klíčových funkcí, jeho odolnost vůči krizi a schopnost reagovat na případnou událost systémového charakteru při minimálním použití veřejných prostředků. V některých případech bude nezbytná spolupráce ČNB s Ministerstvem financí, resp. vládou ČR. Případné poskytnutí státní pomoci by pak schvalovala Evropská komise. V každém případě je podmínkou aplikace nástrojů pro řešení krize splnění podmínky veřejného zájmu.

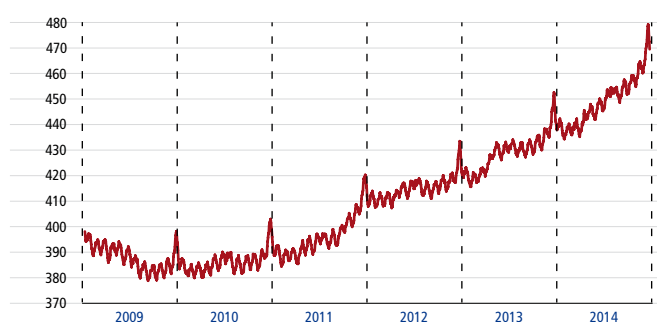
→ PENĚŽNÍ OBĚH A PLATEBNÍ STYK

→ Peněžní oběh

V souladu se zákonem o ČNB má ČNB výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince včetně mincí pamětních a řídit peněžní oběh. Hotovostní peněžní oběh včetně práv a povinností ČNB, bank, právnických a fyzických osob dále upravuje zákon č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí.

Hodnota peněz v oběhu k 31. prosinci 2014 činila 469,5 mld. Kč. Meziročně oběživo stoupl o 27,7 mld. Kč.

Vývoj výše oběživa od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2014 (v mld. Kč)

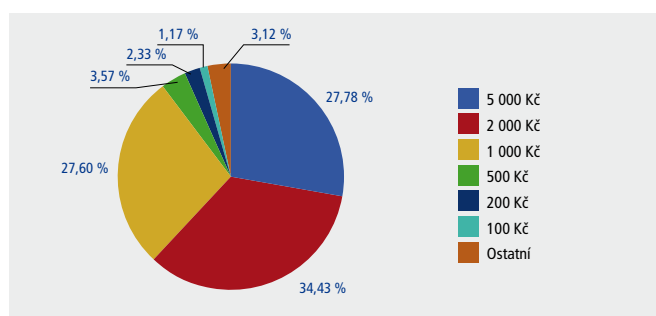

Množství bankovek a mincí v oběhu k 31. 12. 2013 a 31. 12. 2014

	2013	2014	2013	2014
Nominální hodnota	mil. Kč		mil. ks	
5 000 Kč	126 758,8	130 432,1	25,4	26,1
2 000 Kč	145 092,1	161 622,1	72,5	80,8
1 000 Kč	124 544,7	129 596,6	124,5	129,6
500 Kč	15 571,2	16 738,3	31,1	33,5
200 Kč	10 550,2	10 919,8	52,8	54,6
100 Kč	5 260,1	5 491,7	52,6	54,9
50 Kč	588,2	585,2	11,8	11,7
20 Kč	103,9	0	5,2	0
Bankovky celkem	428 468,6	455 385,8	375,9	391,2
50 Kč	4 295,5	4 687,1	85,9	93,7
20 Kč	3 198,2	3 362,4	159,9	168,1
10 Kč	1 852,4	1 941,0	185,2	194,1
5 Kč	1 080,4	1 131,5	216,1	226,3
2 Kč	770,3	808,6	385,2	404,3
1 Kč	471,7	494,1	471,6	494,1
0,50 Kč	183	0	366	0
Oběžné mince celkem	11 851,4	12 424,7	1 869,9	1 580,6
Mince z drahých kovů	1 526,7	1 665,0	2,2	2,3
Celkem	441 846,7	469 475,5	2 248,0	1 974,1

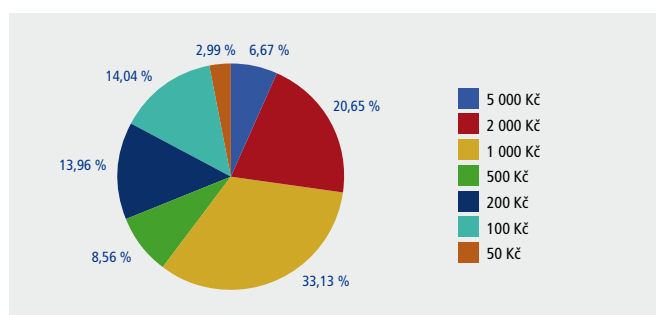
Struktura oběživa

(v Kč)

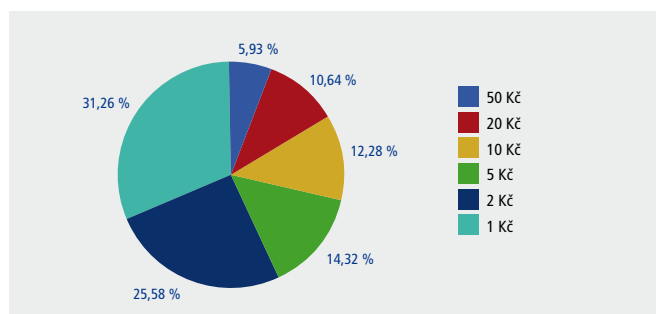
Struktura bankovek v oběhu

(v kusech)

Struktura mincí v oběhu

(v kusech)

Celkem bylo v roce 2014 vyrobeno 107,7 mil. kusů bankovek, 40,6 mil. kusů mincí, 121,3 tis. kusů pamětních stříbrných mincí a 16,8 tis. kusů zlatých mincí. Náklady ČNB na výrobu bankovek a mincí včetně těch určených pro sběratelské účely činily 361 mil. Kč.

Hotovostní operace na pokladnách poboček ČNB dosáhly částky 1 397,3 mld. Kč, což znamenalo nárůst o 0,4 % oproti předchozímu roku. Pokladny ČNB přijaly z oběhu 720,8 mil. kusů bankovek a 394,2 mil. kusů mincí, vydaly 733,0 mil. kusů bankovek a 458,2 mil. kusů mincí.

Pobočkami ČNB bylo zpracováno 726,7 mil. kusů bankovek a 381,6 mil. kusů mincí (pro srovnání: v roce 2013 to bylo 720,0 mil. kusů bankovek a 395,6 mil. kusů mincí). Z celkového počtu zpracovaných bankovek jich ČNB jako nevhodných pro další oběh vyřadila 12,7 %.

V roce 2014 vydala ČNB do oběhu pět motivů pamětních stříbrných mincí v hodnotě 200 Kč a jeden motiv v hodnotě 500 Kč. Čtvrtým rokem také pokračovalo vydávání zlatých mincí v hodnotě 5 000 Kč z cyklu „Mosty České republiky“, a to ražbami věnovanými Jizerskému mostu na trati Tanvald-Harrachov a železobetonovému mostu v Karviné-Darkově.

→ Bezhotovostní platební styk

ČNB vede účty státu, provozuje systémy pro převody mezibankovních plateb a pro vypořádání obchodů s krátkodobými cennými papíry. Operace bezhotovostního platebního styku jsou realizovány prostřednictvím systémů CERTIS (Czech Express Real Time Interbank Gross Settlement System), Systému krátkodobých dluhopisů (SKD) a Automatizovaných bankovních operací (ABO).

Klienty ČNB jsou organizační složky státu, kterým vede celé spektrum účtů. Organizační složky státu zajišťují u výdajových účtů a vybraných příjmových účtů státního rozpočtu pro platby z nich odepisovaných rezervování peněžních prostředků na plánované výdaje v integrovaném informačním systému státní pokladny provozovaném Ministerstvem financí (IISSP). Organizační složky státu předávají platební příkazy ČNB spolu s informací o rezervaci peněžních prostředků v IISSP; rezervaci peněžních prostředků v IISSP před provedením platebního příkazu ČNB ověřuje.

Dalšími klienty jsou příspěvkové organizace zřízené organizačními složkami státu a státní fondy, které přecházejí se všemi svými účty do ČNB postupně (v souladu s přechodnými ustanoveními zákona č. 501/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech).

Mezi subjekty, jejichž účty jsou v ČNB vedeny k příjmu dotací ze státního rozpočtu, patří státní organizace Správa železniční dopravní cesty, územní samosprávné celky a dobrovolné svazky obcí, Regionální rady regionů soudržnosti, veřejné výzkumné instituce a veřejné vysoké školy, případně další právnické osoby se souhlasem Ministerstva financí. Těmto klientům nabízí ČNB omezenou škálu služeb tak, jak jí to ukládá § 33 odst. 8 zákona č. 501/2012 Sb.

Klienti disponují peněžními prostředky na svých účtech prostřednictvím služby ABO-K internetové bankovnictví nebo jsou obslouženi na některé z poboček v Brně, Hradci Králové, Ostravě a Praze či územním pracovišti v Českých Budějovicích, Plzni a Ústí nad Labem.

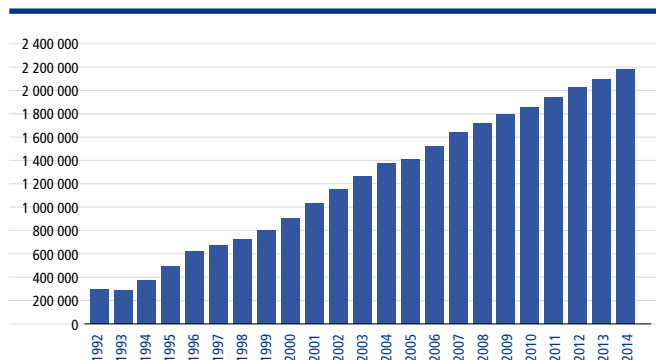
CERTIS – SYSTÉM MEZIBANKOVNÍHO PLATEBNÍHO STYKU

Prostřednictvím systému CERTIS je v České republice zajišťován mezibankovní platební styk. Účastníky systému jsou banky, spořitelny a úvěrní družstva a pobočky zahraničních bank. K 31. prosinci 2014 měl CERTIS 45 přímých účastníků, pro které je v systému veden jejich účet, a 6 tzv. třetích stran – institucí zajišťujících např. zúčtování transakcí z platebních karet, obchodů s cennými papíry apod. na účtech přímých účastníků.

V roce 2014 zúčtoval systém CERTIS celkem 549 mil. transakcí (což představuje 4% meziroční nárůst) v celkové hodnotě 222 530 mld. Kč (nárůst 19,2 %). Průměrně bylo denně zpracováno 2,2 mil. transakcí. Průměrná denní hodnota transakcí činila 883 mld. Kč.

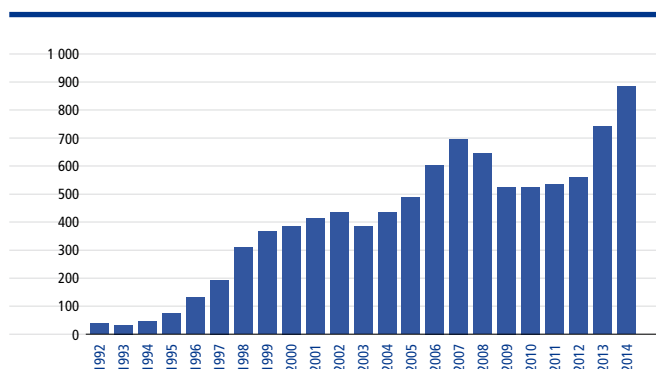
Následující grafy znázorňují vývoj počtu zpracovávaných transakcí a objem převáděných prostředků v systému CERTIS od roku 1992.

Průměrný denní počet položek

Průměrné denní obraty

(v mld. Kč)

SKD – SYSTÉM KRÁTKODOBÝCH DLUHOPISŮ

Systém krátkodobých dluhopisů provozovaný ČNB zajišťuje samostatnou evidenci (registr) cenných papírů a vypořádání obchodů s cennými papíry. Od roku 2011 se pro elektronický podpis v rámci SKD využívají certifikáty vydávané akreditovanými poskytovateli certifikačních služeb.

V roce 2014 byly vyměněny všechny smlouvy o účtu vlastníka v SKD. Někteří neaktivní klienti novou smlouvu o účtu vlastníka v SKD už neuzavřeli, tím se počet klientů a majetkových účtů v SKD poněkud snížil. K 31. prosinci 2014 bylo v SKD evidováno 86 majetkových účtů patřících 54 klientům (majitelům cenných papírů). V SKD jsou evidovány dluhopisy ČNB a vládní dluhopisy vydávané Ministerstvem financí.

Cenné papíry evidované v SKD jsou kromě jiného využívány jako zástava (kolaterál) k vnitrodenním úvěrům, které ČNB poskytuje bankám pro potřeby plynulého účtování v systému CERTIS. Dále jsou využívány pro repo operace ČNB a Ministerstvem financí při denním řízení likvidity souhrnného účtu státní pokladny. V systému SKD se v roce 2014 zpracovalo průměrně 40 transakcí denně, průměrná denní hodnota transakcí byla 149 mld. Kč.

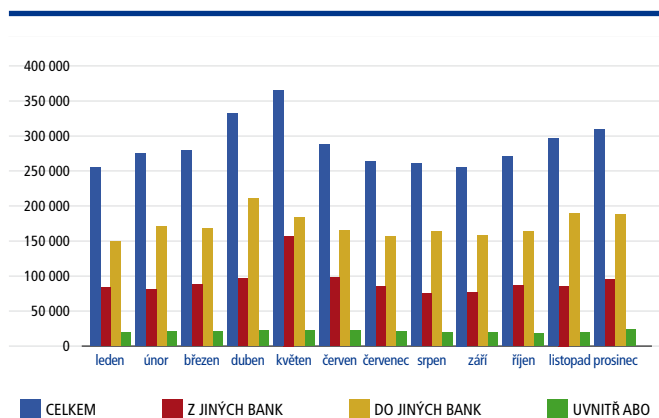
ABO – SYSTÉM ÚČETNICTVÍ A PLATEBNÍHO STYKU ČNB

V systému ABO vede ČNB účty svých klientů a vnitřní účty centrální banky. Ke konci roku 2014 to bylo 22 150 účtů, z toho 3 839 vnitřních účtů, 3 674 účtů zaměstnanců a 14 637 účtů právnických osob (z toho 14 178 regulovaných účtů státní pokladny v české měně a 128 účtů regulované státní pokladny v evropské měně). Regulované účty státní pokladny jsou účty podřízené souhrnným účtům státní pokladny, na kterých se realizují příjmy a výdaje státního rozpočtu a další finanční operace státu.

Pro obsluhu svých účtů využívá většina klientů systém internetového bankovníctví ABO-K. Ke konci roku 2014 bylo v systému zaregistrováno celkem 9 829 uživatelů.

Následující graf zobrazuje průměrné denní počty účetních transakcí zpracovávaných v roce 2014. V porovnání s rokem 2013 se celkový počet transakcí zvýšil o 7,9 %, počet klientských příkazů se zvýšil o 10,4 %.

ABO – denní průměr počtu transakcí v roce 2014

→ OPERACE NA FINANČNÍM TRHU

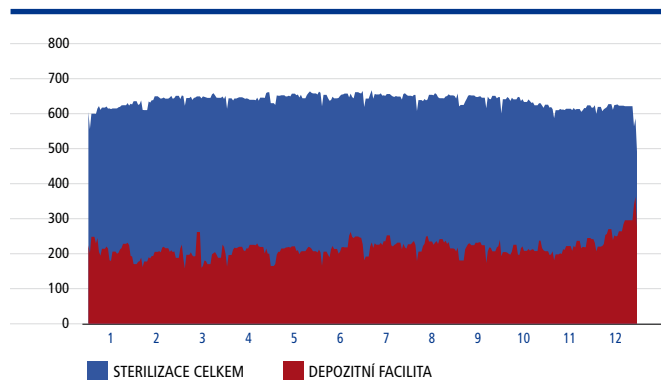
ČNB realizuje měnovou politiku prostřednictvím systému nástrojů měnové politiky. Mezi hlavní nástroje patří zejména úrokové operace (repo operace a automatické facility), devizové intervence a povinné minimální rezervy. Úrokové operace hrají klíčovou roli při řízení hladiny krátkodobých úrokových sazeb na mezibankovním peněžním trhu. Bankovní rada ČNB rozhoduje o stanovení hodnoty tří úrokových sazeb: limitní dvoutýdenní repo sazby, diskontní a lombardní sazby. Hlavní měnověpolitickou úrokovou sazbou je limitní dvoutýdenní repo sazba. Diskontní a lombardní sazba tvoří dolní a horní hranici pro pohyb krátkodobých sazeb peněžního trhu. V průběhu roku 2014 nedošlo k žádným změnám úrokových sazeb. Diskontní sazba a repo sazba zůstaly nezměněny na úrovni technické nuly 0,05 %, lombardní sazba na úrovni 0,25 %.

ČNB i nadále využívala devizový kurz jako další nástroj k uvolnění měnové politiky se závazkem intervenovat v případě potřeby na oslabení kurzu koruny tak, aby se kurz koruny vůči euru udržoval poblíž hladiny 27 korun za jedno euro. Kurzový vývoj v roce 2014 však nevyvolal žádnou potřebu intervenční aktivity a z tohoto titulu tak nebyl ovlivněn objem volné likvidity.

Prostřednictvím úrokových operací ČNB ovlivňuje stav likvidity bankovního sektoru tak, aby odpovídal optimální výši pro plnění povinných minimálních rezerv. Tím je zabezpečována stabilita krátkodobých úrokových sazeb na žádoucí úrovni. Hlavním nástrojem pro řízení krátkodobých úrokových sazeb jsou repo operace, vyhlašované pravidelně třikrát týdně se 14denní splatností. Prostřednictvím repo operací je stahována volná likvidita z bankovního sektoru. Za staženou likviditu platí ČNB úrok maximálně ve výši limitní dvoutýdenní repo sazby.

Vývoj volné likvidity v roce 2014

(v mld. Kč)

Vývoj kurzu koruny vůči euru v roce 2014

Dalšími měnověpolitickými nástroji jsou dvě automatické facility – zápůjční a depozitní. V rámci zápůjční facility ČNB půjčuje bankám na jeden den finanční prostředky formou repo operace za lombardní sazbu. Depozitní facility umožňuje bankám uložit si u ČNB prostředky na jeden den za diskontní sazbu formou depozita. V průběhu roku docházelo k významnému využívání depozitní facility z důvodu shodné diskontní sazby a repo sazby. Využívání zápůjční facility bylo výjimečné.

Celkový průměrný objem stahované volné likvidity činil 637 mld. Kč. Z tohoto objemu bylo průměrně 34 % stahováno prostřednictvím depozitní facility a 66 % prostřednictvím repo operací. Dále ČNB prováděla tzv. výměny kolaterálu. Jednalo se o technické operace, kdy byl bance obvykle vyměněn cenný papír vypořádávaný v Centrálním depozitáři cenných papírů za cenný papír vypořádávaný v Systému krátkodobých dluhopisů. Cílem těchto operací nebylo

ovlivnění volné likvidity bankovního sektoru, ale poskytnutí likvidních cenných papírů bankám např. pro účely čerpání vnitrodenního úvěru.

ČNB má rovněž nástroje sloužící k dodávání likvidity (dvoutýdenní dodávací repo operace a devizové swapy), k nimž přistoupila v průběhu října 2008 v důsledku propuknutí finanční krize. Existence těchto instrumentů má význam pro stabilitu domácího finančního trhu. Banky je sice v roce 2014 aktivně nevyužívaly, avšak s ohledem na volatilní vývoj na finančních trzích považuje ČNB za vhodné, aby zůstaly k dispozici bez časového omezení.

→ Správa devizových rezerv

ČNB nakládá s vlastními devizovými rezervami, které představují zahraniční aktiva ČNB ve směnitelných měnách sloužící především k podpoře provádění vlastní nezávislé měnové politiky a také jako zdroj cizoměnové likvidity pro klienty ČNB. Velikost a struktura devizových rezerv je pravidelně zveřejňována na webových stránkách ČNB v části „Finanční trhy“. Na konci roku 2014 činila velikost devizových rezerv v korunovém vyjádření 1 244 mld. To odpovídá hodnotě 44,9 mld. EUR, resp. 54,5 mld. USD.

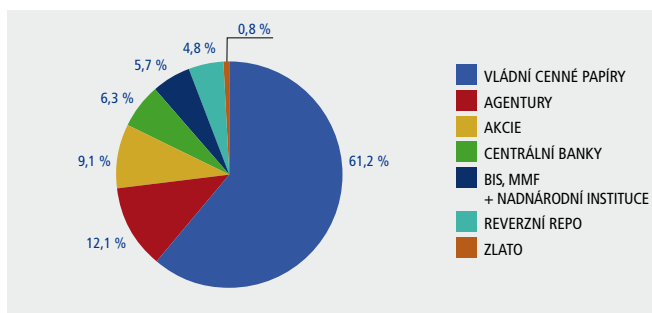
Měnová struktura aktiv devizových rezerv k 31. 12. 2014 (v měně portfolia)

EURO	25 384 mil.
AMERICKÝ DOLAR	9 682 mil.
KANADSKÝ DOLAR	7 398 mil.
AUSTRALSKÝ DOLAR	4 260 mil.
ŠVÉDSKÁ KORUNA	15 899 mil.
JAPONSKÝ JEN	249 113 mil.
BRITSKÁ LIBRA	619 mil.
SDR	1 195 mil.
ZLATO	10,6 t

Poznámka: Údaje v tabulce nejsou očištěny o pasiva; část aktiv v amerických dolarech je měnově diverzifikována do japonského jenu a britské libry prostřednictvím měnových forwardů.

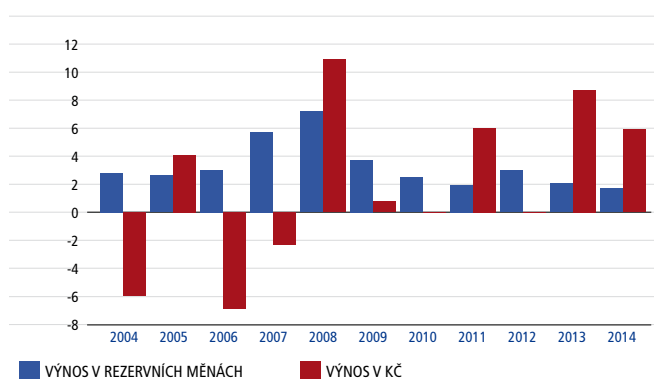
ČNB investuje devizové rezervy v souladu se zásadami politiky ČNB při správě devizových rezerv a v závislosti na investičních příležitostech a konkrétní situaci na příslušných trzích. Největší část tvoří dluhové cenné papíry vydané vybranými vládami vyspělých zemí, vybrané dluhopisy s vládní zárukou nebo dluhopisy vydané nadnárodními institucemi s nejlepšími ratingy. Dalšími nástroji pro správu devizových rezerv jsou (dle významnosti): akcie, repo operace, specifické pokryté dluhopisy, depozita, futures, úrokové, měnové a akciové swapy. Veškeré derivátové transakce jsou kryty finančním zajištěním.

Rozložení investic k 31. 12. 2014

Devizové rezervy v korunovém vyjádření meziročně vzrostly, a to především díky externím tokům do portfolia (+52,9 mld.), pozitivním kurzovým rozdílům (+45,3 mld.) a výnosům portfolií (+19,7 mld.). V průběhu roku byla provedena částečná měnová realokace toků do portfolia devizových rezerv, během níž došlo k poklesu relativního zastoupení eura ve prospěch kanadského a australského dolaru a švédské koruny.

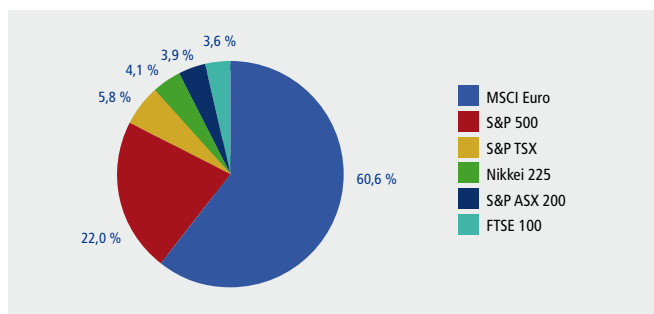
Srovnání celkového výnosu devizových rezerv za rok 2014 s předcházejícími obdobími (v %)

Drtivá většina devizových rezerv je spravována aktivně. Za rok 2014 dosáhla jednotlivá portfolia následujících výnosů měřených ve vlastní měně portfolia: portfolio v eurech zaznamenalo výnos 1,09 %; portfolio v amerických dolarech 0,91 %; portfolio v kanadských dolarech 2,77 %; portfolio ve švédských korunách 3,77 % a portfolio v australských dolarech 8,76 %. Vážený průměr výnosů portfolií v rezervních měnách činil 1,69 %.

Akciová portfolia jsou spravována společnostmi BlackRock a State Street Global Advisors a investována na následujících trzích s příslušnými benchmarkovými indexy: evropském (MSCI Euro), americkém (S&P 500), britském (FTSE 100), japonském (Nikkei 225), kanadském (S&P TSX) a australském trhu (S&P ASX 200).

Složení akciového portfolia k 31. 12. 2014

Poznámka:

Velikost expozice na akcie je cílována na 10 % velikosti devizových rezerv (očistěných o SDR alokaci). Z toho důvodu nemusí být desetiprocentní poměr dodržen mezi velikostí každého jednotlivého akciového portfolia a jeho „protějšku“ v podobě pevně úročeného portfolia ve stejné měně.

Koncem prvního čtvrtletí roku 2014 vypršela Mezinárodnímu měnovému fondu možnost čerpat další tranše podle první dohody o poskytnutí bilaterální půjčky MMF uzavřené v roce 2010; druhá bilaterální úvěrová smlouva z roku 2013 s úvěrovým rámcem 1,5 mld. EUR zůstala po celý rok 2014 neaktivní. V roce 2014 tak MMF nezačal čerpat žádné nové tranše. Naopak došlo k několika předčasným splátkám úvěrových tranší čerpaných v letech 2010 a 2011, a to v celkovém objemu 66,3 mil. EUR. Celková čistá nominální velikost čerpání úvěrového rámce poklesla ke konci roku 2014 na hodnotu 76,3 mil. EUR.

→ ČNB jako banka státu

ČNB poskytuje státu a veřejnému sektoru na základě zákona o ČNB a zákona o rozpočtových pravidlech bankovní služby, tj. vedení účtů a provádění platebního styku a služby související s řízením likvidity souhrnných účtů státní pokladny (SÚSP).

Dne 1. ledna 2013 vstoupila v platnost rozsáhlá novela zákona o rozpočtových pravidlech, která kromě jiného významně rozšířila okruh subjektů podřízených státní pokladně, a to vedlo i k navýšení počtu klientů ČNB. V průběhu roku 2014 se situace v oblasti poskytování služeb státu a dalším subjektům napojeným na státní pokladnu stabilizovala. Tito klienti dnes využívají téměř výhradně internetové bankovníctví, pouze 0,3 % příkazů je předáváno prostřednictvím papírových příkazů. K 31. prosinci 2014 ČNB vedla 14 tisíc účtů podle zákona o rozpočtových pravidlech, popřípadě podle jiných zákonů a na účtech státní pokladny proběhlo denně průměrně 260 tisíc transakcí.

ČNB je rovněž zapojena do Integrovaného Informačního Systému Státní Pokladny, tj. do systému rezervací peněžních prostředků pro rozpočtové výdaje organizačních složek státu (OSS), a to konkrétně do procesu ověřování těchto rezervací před realizací platebních příkazů. To v praxi znamená, že v případě platby (výdaje) z účtu státního rozpočtu rezervuje příslušná OSS v systému státní pokladny odpovídající částku ze svého rozpočtu, který má na uvedený fiskální rok přidělen, a následně zasílá platební příkaz k realizaci do ČNB. Díky propojení platebního systému se systémem státní pokladny ČNB ověří, zda na uvedenou platbu byly v systému státní pokladny prostředky rezervovány, a teprve poté přijme platební příkaz k realizaci.

PODPORA ŘÍZENÍ LIKVIDITY STÁTNÍ POKLADNY

Na denní bázi ČNB technicky zajišťuje zahrnutí zůstatků jednotlivých účtů podřízených státní pokladně pod korunový i eurový SÚSP a s Ministerstvem financí úzce spolupracuje na řízení jejich likvidity. Těžištěm každodenní spolupráce je řízení likvidity korunového SÚSP. Pod tento účet jsou zahrnuty peněžní prostředky např. na příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu, na účtech státních finančních aktiv (např. výnosy z emisí státních dluhopisů),

finančních a celních úřadů, státních fondů atd. Konsolidace všech těchto prostředků pod jediný účet tak umožňuje efektivně řídit likviditu státní pokladny a financovat saldo státního rozpočtu. Ve spolupráci s Ministerstvem financí je denně sestavován odhad příjmů a výdajů na SÚSP a tento odhad je v průběhu dne porovnáván se skutečnými toky peněžních prostředků na/z účtů podřízených SÚSP. To umožňuje operativně reagovat na krátkodobé výkyvy v příjmech a výdajích státního rozpočtu. V případě vyšších příjmů nad výdaji je volná likvidita investována na peněžním trhu. Pokud nastane opačná situace, pak je vyšší výdajová potřeba kryta zdroji státní pokladny, a teprve v případě jejich nedostatku se Ministerstvo financí na peněžním trhu financuje prodejem státních pokladničních poukázek. Díky systému souhrnných účtů a možnosti ČNB monitorovat finanční toky z/na jednotlivé účty zahrnuté pod státní pokladnu prakticky v každém okamžiku obchodního dne se daří udržovat zůstatek na SÚSP na úrovni jen několika milionů, ačkoliv objem zaúčtovaných transakcí se denně pohybuje v řádech miliard korun.

PODPORA FINANCOVÁNÍ STÁTNÍHO DLUHU

V oblasti správy státního dluhu ČNB realizuje pro Ministerstvo financí primární prodej krátkodobých i dlouhodobých státních dluhopisů a provádí funkci administrátora emisí. V roce 2014 uskutečnila 17 aukcí státních pokladničních poukázek s celkovým prodaným objemem necelých 115 mld. Kč ve splatnostech 9 a 12 měsíců. Aukcí státních dluhopisů bylo provedeno 26 a prodaly se v nich dluhopisy v objemu přes 150 mld. Kč. Ve funkci administrátora vyplatila ČNB kupóny u 21 emisí státních dluhopisů a provedla výplatu jistin u jedné maturující emise. Výplaty a splátky jistin ČNB zajišťovala rovněž u emisí spořicíh státních dluhopisů.

→ EKONOMICKÝ VÝZKUM

Ekonomický výzkum v ČNB vytváří analytické a znalostní zázemí pro tvorbu měnové politiky, dohled nad finančním sektorem a udržování finanční stability a přispívá i k rozvoji lidského kapitálu centrální banky. Ekonomický výzkum je také nástrojem, který napomáhá budovat pozici ČNB v rámci ESCB a směrem k odborné domácí a zahraniční veřejnosti. Podrobné informace o výzkumných aktivitách lze najít na webu ČNB v části „Ekonomický výzkum“.

V roce 2014 bylo publikováno dvacet mezinárodně recenzovaných článků v řadách CNB Working Paper Series a CNB Research and Policy Notes a dvě čísla přehledové publikace Economic Research Bulletin. V prestižních odborných časopisech jako Journal of Financial Stability, International Journal of Central Banking nebo Journal of International Money and Finance bylo publikováno třináct výzkumných prací. Na výzkumných projektech spolupracují s ekonomy ČNB i experti zahraničních centrálních bank, mezinárodních organizací a významných univerzit. Mezinárodní srovnání, relevance a kvalita výzkumných výstupů byla vyhodnocena v dokumentu Zpráva o ekonomickém výzkumu v ČNB v roce 2014.

Koordinátoři výzkumných projektů se zapojují do tvorby měnové politiky při přípravě stanovisek k Situačním zprávám o ekonomickém vývoji a záznamů a protokolů z měnověpolitických jednání. Náměty z měnověpolitických diskuzí se zohledňují při stanovování prioritních témat výzkumu. Výstupy výzkumných projektů jsou pravidelně využívány v dokumentech ČNB.

ČNB podesáté pořádala odbornou konferenci Research Open Day 2014, kde odborné veřejnosti představila výsledky svého ekonomického výzkumu. Na této konferenci se pravidelně uděluje cena „Economic Research Department Award“ za nejlepší výzkumnou publikaci. ČNB se aktivně podílela na činnosti pracovní skupiny ESCB Macroprudential Research Network (MaRs), ukončené závěrečnou konferencí. Experti ČNB se také účastnili

Competitiveness Research Network (CompNet), jejímž cílem je vyvinout konzistentní analytický rámec pro hodnocení konkurenceschopnosti jednotlivých evropských zemí, a působili i v obnovené pracovní skupině ESCB Wage Dynamics Network (WDN), v rámci které se uskutečnilo dotazníkové šetření podniků o dopadu krize 2008–2009 na zaměstnanost, odměňování a cenovou tvorbu.

Poradním orgánem bankovní rady ČNB v oblasti výzkumu je Výbor pro ekonomický výzkum. Hlavním posláním Výboru je vytvářet bankovní radě doporučení pro rozhodování o výzkumných projektech. Členy Výboru jsou významní zahraniční odborníci. Prezidentem Výboru zůstal i v roce 2014 guvernér ČNB Miroslav Singer a předsedajícím člen bankovní rady Kamil Janáček.

→ EVROPSKÁ A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA, EVROPSKÝ SYSTÉM CENTRÁLNÍCH BANK A EVROPSKÁ RADA PRO SYSTÉMOVÁ RIZIKA

Guvernér ČNB Miroslav Singer a viceguvernér ČNB Vladimír Tomšík se účastnili zasedání Generální rady Evropské centrální banky (ECB), jejímiž členy jsou zástupci všech centrálních bank zemí EU. Mezi projednávané dokumenty patřily informace o makroekonomickém, měnovém a finančním vývoji ve světě a v EU a o fiskálním vývoji členských států. Jednání se rovněž věnovala pravidelné konvergenční zprávě ECB, reprezentaci Evropy v MMF a ekonomickým dopadům rusko-ukrajinské krize. Diskutovalo se také o měnověpolitických opatřeních centrálních bank členských zemí EU mimo eurozónu.

Zástupci ČNB se podíleli na práci 13 výborů Evropského systému centrálních bank (ESCB) a řady podvýborů a pracovních skupin. V rámci písemných konzultací Generální rady ECB k evropským předpisům, národním předpisům a materiálům ECB zpracovala ČNB cca 140 podkladů, z toho v sedmi případech reagovala dopisem guvernéra prezidentovi ECB. Vyjadřovala

se k návrhu konvergenční zprávy, k řadě legislativních návrhů EU (směrnice o transparentnosti transakcí uzavíraných za účelem financování obchodů s cennými papíry, směrnice o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informací v Unii, nařízení o strukturální reformě bankovního sektoru EU) a ke stanoviskům ECB k návrhu maďarského zákona transponujícího směrnici o krizovém řízení bank a k roli Národní banky Slovenska v řešení krizových situací na finančním trhu.

Guvernér a viceguvernér ČNB se pravidelně účastnili také zasedání Generální rady Evropské rady pro systémová rizika (ESRB), která se věnovala systémovým rizikům finančního trhu EU a vytváření rámce makrobezpečnostní politiky. V červnu ESRB publikovala doporučení o pokynech ke stanovení sazeb proticyklických kapitálových rezerv. ČNB plnila vykazovací povinnost vyplývající z doporučení o financování úvěrových institucí (jednak ohledně krytých dluhopisů a jiných nástrojů vytvářejících zatížení a jednak ohledně řízení rizik spojených se zatížením aktiv) a z doporučení o průběžných cílech a nástrojích makrobezpečnostní politiky. Pokračovaly také práce na přípravě revize nařízení o ESRB, jehož legislativní návrh lze od Evropské komise očekávat v roce 2015.

VZTAHY K RADĚ EU, VÝBOR PRO EU

Ačkoliv v Radě EU nemá ČNB s výjimkou některých poradních orgánů, jako je např. Hospodářský a finanční výbor (EFC), přímé zastoupení, spolupracuje s vládou a věcně příslušnými resorty a podílí se na koordinaci evropské agendy prostřednictvím Výboru pro EU na vládní i pracovní úrovni. ČNB se aktivně vyjadřovala k tématům dotýkajícím se její působnosti především v oblasti finančních trhů a hospodářské a měnové unie. Hlavní pozornost byla věnována pokračující práci na projektu bankovní unie, mj. překlenovacímu financování v přechodném období jednotného fondu pro řešení krizí v rámci jednotného mechanismu pro řešení krizí, včetně otázky rovného přístupu k členským a nečlenským zemím jednotného mechanismu dohledu. K stěžejním tématům dále patřilo komplexní posouzení (zátěžové testy) stavu bankovního systému v EU, otázka záchranných pojistek (tzv. backstops) jednotného mechanismu pro řešení krizí či strukturální reforma bankovníctví EU.

MEZINÁRODNÍ MĚNOVÝ FOND

MMF se zaměřil na dokončení revizí některých svých politik (tříletá revize dohledu, revize programu vyhodnocení finančního sektoru, revize úvěrových facilit MMF), pokračovaly práce na novém úvěrovém rámci v souvislosti s dluhovou zranitelností. Diskutovaly se též zkušenosti získané během krize s cílem snížit pravděpodobnost vážných budoucích krizí a kroky k překlenutí období do ratifikace reforem kvót a řízení (governance) z roku 2010.

V květnu se v ČR uskutečnila mise dle článku IV Dohody o MMF. Z pohledu ČNB byla dominantním tématem jednání o používání kurzu jako nástroje měnové politiky při nulové dolní hranici úrokových sazeb. Výsledná zpráva Fondu standardně shrnula vývoj české ekonomiky a vyjádřila se k hospodářské politice. Fond mj. podpořil prodloužení horizontu pro měnové intervence ke konci roku 2015, které považuje za vhodné z hlediska očekávání trhů.

Specifickou akcí MMF, do které se zapojila i ČNB, bylo New Member States Forum organizované jeho evropským úsekem, jehož se účastnili zástupci centrálních bank a ministerstev financí šesti nových členských států EU, které nejsou členy eurozóny (ČR, Bulharsko, Rumunsko, Chorvatsko, Maďarsko a Polsko). Fórum se uskutečnilo ve Varšavě 12. prosince 2014 a věnovalo se především diskuzi o výhodách a nevýhodách přijetí eura, vstupu do bankovní unie, resp. jednotného mechanismu dohledu před přijetím společné měny, jakož i debatě o strukturálních reformách, reformách fiskálních rámců a penzijního systému.

ČNB se i v roce 2014 zapojovala jako věřitel do pomoci MMF poskytované v rámci plánu finančních transakcí jiným členským zemím, které mají problémy s platební bilancí. ČNB má s MMF též uzavřeny dvě dohody o bilaterální půjčce k posílení jeho zdrojů.

AKTIVITA ČNB V DALŠÍCH MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍCH

Guvernér ČNB se účastnil pravidelných setkání guvernérů členských zemí Banky pro mezinárodní platby (BIS). Zástupce měla ČNB i na pravidelném setkání viceguvernérů, na vybraných jednáních Central Bank Governance Group a Basilejské konzultační skupiny (Basel Consultative Group), která tvoří součást Basilejského výboru pro bankovní dohled. ČNB se dále pravidelně účastní jednání řady pracovních orgánů Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), zejména Výboru pro hospodářskou politiku a Výboru pro finanční trhy. V březnu 2014 byl zveřejněn hospodářský přehled ČR, na jehož přípravě se ČNB podílela. Zástupci ČNB také participovali na výročním zasedání Evropské banky pro obnovu a rozvoj (EBRD).

→ Zahraniční technická pomoc

V roce 2014 se uskutečnilo celkem 27 akcí, jimiž ČNB poskytuje odbornou asistenci zahraničním partnerům. Osmi seminářů se zúčastnilo 150 expertů z 29 centrálních bank, do 13 konzultací se zapojilo 68 účastníků z 10 centrálních bank, resp. dohledových institucí, zejména z Albánie, Ázerbájdžánu, Běloruska, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Číny, Kosova a Súdánu. ČNB poskytovala expertní pomoc ve formě konzultací a lektorských vystoupení i v zahraničí. V rámci ESCB se podílela na realizaci projektu analýzy připravenosti centrální banky Albánie na budoucí členství v ESCB v oblasti měnové politiky. Experti ČNB se zúčastnili dvou projektů financovaných agenturou Evropské komise TAIEX v oblasti statistiky pro centrální banku Makedonie. Experti ČNB poskytovali ve spolupráci s MMF v rámci jeho misí a vzdělávacích programů technickou pomoc v Arménii, Makedonii, Ugandě a Zimbabwe.

JEDEN TISÍC TŘI STA DVACET JEDNA

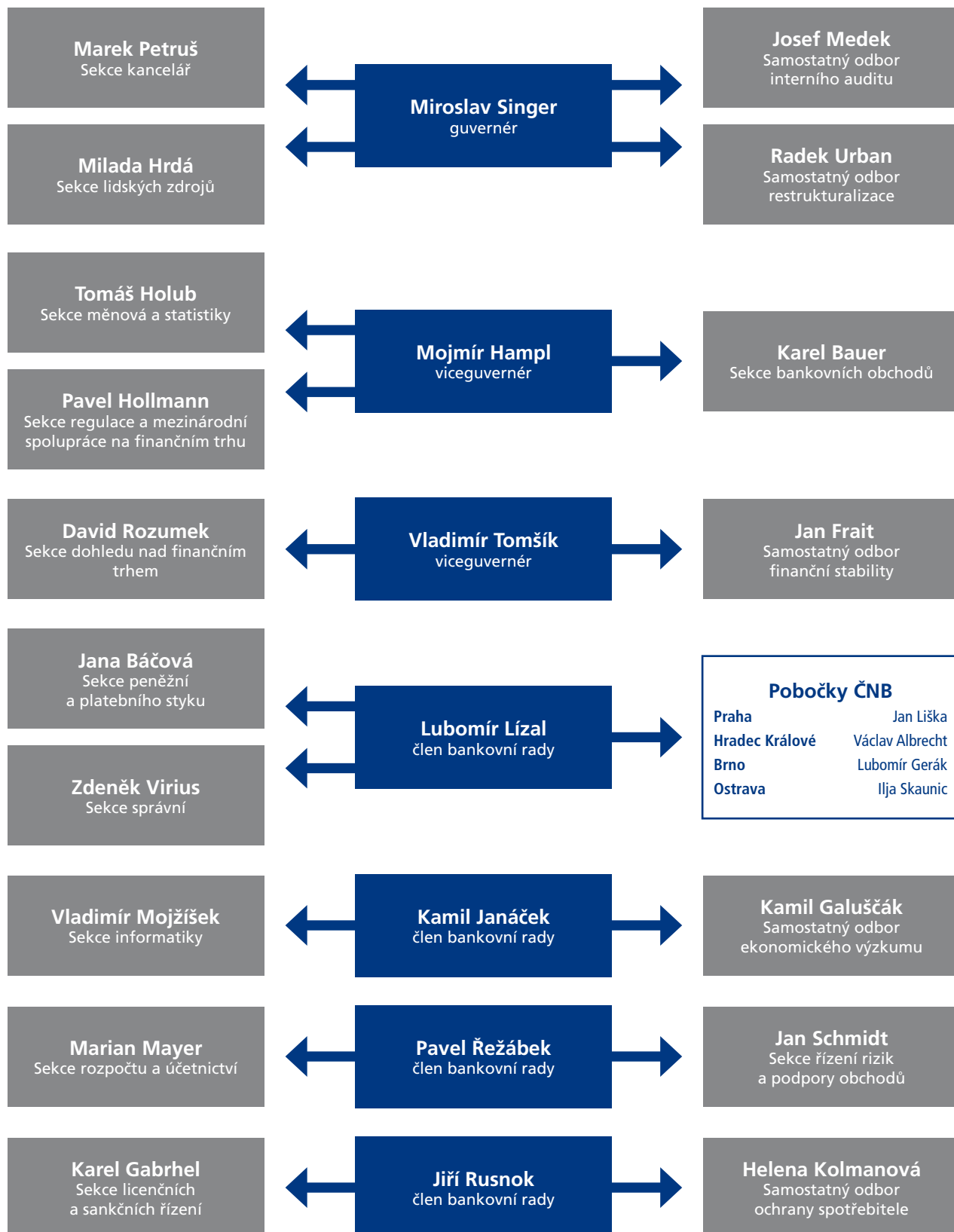
Právě tolik zaměstnanců se stará
o to, aby Česká národní banka
plnila své cíle.

ŘÍZENÍ A ORGANIZACE

ŘÍZENÍ A ORGANIZACE

→ ORGANIZAČNÍ SCHÉMA K 31. 12. 2014

Organizační strukturu ČNB tvoří ústředí se sídlem v Praze a čtyři regionální pobočky v Praze, Hradci Králové, Brně a Ostravě. ČNB je dále zastoupena v Českých Budějovicích, Plzni a Ústí nad Labem územními pracovišti ústředí, na kterých jsou dislokovány vybrané útvary sekce peněžní a platebního styku, sekce dohledu nad finančním trhem a sekce licenčních a sankčních řízení (webové stránky ČNB v části „O ČNB > Zastoupení ČNB na území ČR“).

ČNB má dvoustupňový systém řízení. Zásadní rozhodnutí týkající se plnění hlavního cíle ČNB, kterým je péče o cenovou stabilitu, a dalších úkolů v souladu s vymezenou působností ČNB přijímá bankovní rada. Výkon rozhodnutí bankovní rady a odpovědnost za řízení běžného chodu banky jsou delegovány na ředitele sekcí, samostatných odborů a poboček.

BANKOVNÍ RADA

Jako nejvyšší řídicí orgán ČNB přijímá svá rozhodnutí kolektivně, prostou většinou hlasů. V případě rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedajícího. Kromě kolektivního řízení a rozhodování jednotliví členové bankovní rady dohlížejí na činnosti prováděné v působnosti organizačních útvarů banky podle vymezení stanoveného bankovní radou (viz Organizační schéma ČNB k 31. prosinci 2014).

S účinností od 1. března 2014 jmenoval prezident republiky členem bankovní rady Jiřího Rusnoka, který nahradil Evu Zamrazilovou, jejíž mandát skončil k 28. únoru 2014.

ŘEDITELÉ SEKCI A SAMOSTATNÝCH ODBORŮ ÚSTŘEDÍ A ŘEDITELÉ POBOČEK

Tito vedoucí zaměstnanci ČNB plní rozhodnutí bankovní rady a odpovídají v rámci strategie rozvoje ČNB a koncepcí pro jednotlivé oblasti působnosti ČNB za provádění činností jimi řízených organizačních útvarů vymezených Organizačním řádem ČNB. Určují cíle a úkoly podřízeným zaměstnancům a zajišťují vůči nim výkon práv a povinností zaměstnavatele vyplývajících z pracovněprávních vztahů. Jejich pravomoci a odpovědnosti se vztahují nejen k přímému řízení, ale též k metodickému řízení činností v jejich kompetenci, ke spolupráci s ostatními organizačními útvary banky a s externími partnery v tuzemsku a v zahraničí a k předkládání návrhů na řešení otázek zásadního významu bankovní radě.

ÚSTŘEDÍ

Organizačními útvary ústředí ČNB jsou sekce, které se dále člení na odbory, a samostatné odbory. V oblastech působnosti vymezené jim Organizačním řádem ČNB zajišťují provádění hlavních a podpůrných činností banky a metodické řízení v rámci ústředí i ve vztahu k pobočkám. Při plnění rozhodnutí bankovní rady a výkonu činností, které spadají do působnosti více organizačních útvarů a závisí na jejich úzké a efektivní spolupráci, jsou využívány koordinační a poradní orgány – komise, výbory a projekční týmy.

Kompetence ČNB a jejich jednotlivých organizačních útvarů byly v roce 2014 doplněny a upraveny na základě nových zákonných úprav a rozhodnutí bankovní rady o realizaci systémových změn.

S účinností od 1. ledna 2014 byl do vnitřních předpisů a pracovních postupů ČNB komplexně promítnut zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Implementován byl zákon č. 135/2014 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti se stanovením přístupu k činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry a dohledu nad nimi (transpozice směrnice CRD IV). Zákon rozšířil působnost ČNB o nové činnosti a jeho implementace k 1. červenci 2014 zahrnovala:

- zajištění činností souvisejících s ustanovením ČNB jako orgánu, v jehož působnosti je výkon činností spojených s řešením problémů úvěrových institucí a investičních podniků (jako přechodné organizační řešení byl zřízen odbor restrukturalizace v sekci kancelář, finální řešení představovalo zřízení samostatného odboru restrukturalizace k 1. listopadu 2014);
- zavedení mechanismu přijímání a vyhodnocování hlášení porušení nebo hrozby porušení sektorových zákonů a souvisejících právních předpisů – tzv. whistleblowing (zajišťuje sekce dohledu nad finančním trhem);
- vydávání opatření obecné povahy u proticyklické kapitálové rezervy a kapitálové rezervy ke krytí systémového rizika a posuzování jejich plnění (zajišťuje samostatný odbor finanční stability);
- nový způsob uveřejňování pravomocných správních rozhodnutí (zajišťuje sekce licenčních a sankčních řízení);
- rozšíření informační povinnosti ČNB vůči Evropské komisi, ESRB, evropským orgánům dohledu a příslušným zahraničním orgánům – zajišťují sekce dohledu nad finančním trhem (výkon dohledu nad subjekty finančního trhu) a samostatný odbor finanční stability (kapitálové rezervy).

Byla dokončena realizace projektu nového systémového uspořádání pobočkové sítě ČNB založeného na redukcí počtu poboček ČNB ze sedmi na čtyři – dvě v Čechách (Praha a Hradec Králové) a dvě na Moravě (Brno a Ostrava) – a integraci činností prováděných dosud pobočkami do ústředí ČNB. Svou činnost ukončily pobočky Ústí nad Labem (k 30. dubnu 2014), Plzeň (k 31. květnu 2014) a České Budějovice (k 30. červnu 2014). Jejich hlavní činnosti v oblasti správy zásob peněz a platebního styku byly převedeny do sekce peněžní a platebního styku, do jejich nově vytvořených odborů provozních dislokovaných v Ústí nad Labem, Plzni a Českých Budějovicích. Tato územní pracoviště však i nadále poskytují všechny dosavadní služby veřejnosti a nebankovním klientům a ČNB tak zůstává ve všech sedmi regionech.

K 1. prosinci 2014 byl zrušen samostatný odbor komunikace a jeho činnosti byly převedeny do nově zřízeného odboru komunikace v sekci kancelář s výjimkou výkonu činností podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, které byly převedeny do sekce licenčních a sankčních řízení. Došlo tím k zeštíhlení organizační struktury ústředí ČNB a k centralizaci činností při zajišťování administrativní podpory bankovní rady a při plánování a organizaci odborných a společenských akcí ČNB do sekce kancelář.

POBOČKY

Pobočky ČNB se dále člení na odbory. Zastupují banku v regionu své působnosti a jsou kontaktními místy pro styk ČNB s orgány státní správy a samosprávy a s právníckými a fyzickými osobami, které mají sídlo, resp. bydliště v daném regionu, jestliže jedná s ČNB na základě relevantních právních předpisů. Tím není dotčeno oprávnění uvedených subjektů jednat s ústředím ČNB v Praze. K hlavním činnostem poboček patří zajišťování správy zásob peněz, vedení účtů podle zákona o rozpočtových pravidlech a vedení účtů dalších klientů ČNB v působnosti pobočky a provádění platebního styku pro jejich klienty.

Do činností poboček ČNB v roce 2014 významně zasáhla výše zmíněná restrukturalizace jejich sítě a na ni navazující další opatření (převod činností v oblastech dohledu nad finančním trhem a účetnictví do ústředí), která vyústila v redukcí počtu odborů zbylých poboček ze tří na dva.

→ LIDSKÉ ZDROJE

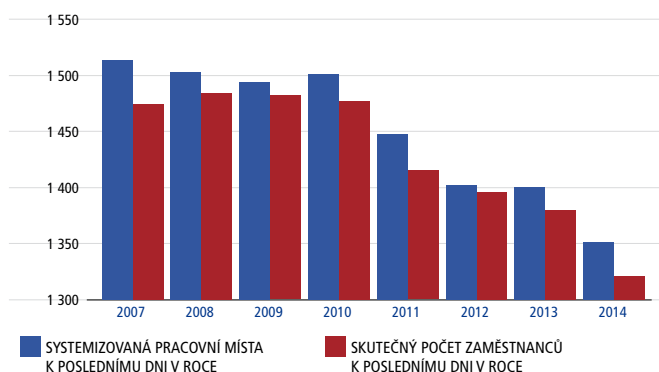
ČNB systematicky vyhledává kvalitní zaměstnance, podporuje jejich další vzdělávání a motivaci. V roce 2014 se umístila na druhém místě žebříčku „Top 100 IDEAL Employers“ v kategorii „Business“ v České republice organizovaném společností Universum.

POČET PRACOVNÍCH MÍST A ZAMĚSTNANCŮ

ČNB pokračovala v racionalizaci pobočkové sítě zahájené v roce 2013, která se v roce 2014 výrazně projevila v počtu a struktuře pracovních míst. Jejich počet opět poklesl a ke dni 31. prosince 2014 činil 1 351. Rok 2014 se tedy stává rokem s historicky nejnižším počtem pracovních míst od vzniku ČNB v roce 1993. Změna v počtu pracovních míst odráží na jedné straně redukcí v souvislosti s racionalizací pobočkové sítě a na druhé straně navýšení se vznikem restrukturalizačního útvaru a s rozšířením kapacit v oblasti kontroly obezřetnosti na finančním trhu.

K 31. prosinci 2014 pracovalo v ČNB 1 321 zaměstnanců, tedy o 59 méně než na konci roku 2013. Nastoupilo 92 nových zaměstnanců. Pracovní poměr skončil u 170 zaměstnanců, z toho u 87 v důsledku organizačních změn, 29 zaměstnanců odešlo do starobního důchodu a 18 zaměstnancům uplynula platnost pracovní smlouvy na dobu určitou. Celková míra fluktuace zaměstnanců v roce 2014 činila 12,6 % a je srovnatelná s mírou fluktuace za rok 2011, ve kterém také proběhla řada organizačních změn. Průměrná délka hlavního pracovního poměru zůstala na úrovni z roku 2013 (14,2 let) a k 31. prosinci 2014 činila 14,1 let.

Počet zaměstnanců a počet systemizovaných pracovních míst

NÁBOR A VÝBĚR ZAMĚSTNANCŮ

V uplynulém roce se zvýšil počet obsazovaných pracovních míst, což částečně ilustruje i výrazný meziroční nárůst nových nástupů. Zvýšení počtu v ústředí ČNB je zejména důsledkem racionalizace pobočkové sítě a výrazného rozšíření aktivit dohledu nad finančním trhem. Kromě řady expertních pozic se otevřela také výběrová řízení pro vysoké manažerské pozice, k jejichž obsazení ČNB využila jak interní zdroje kvalitních kandidátů, tak externí výběrová řízení, kterých se zúčastnili i uchazeči ze zahraničí.

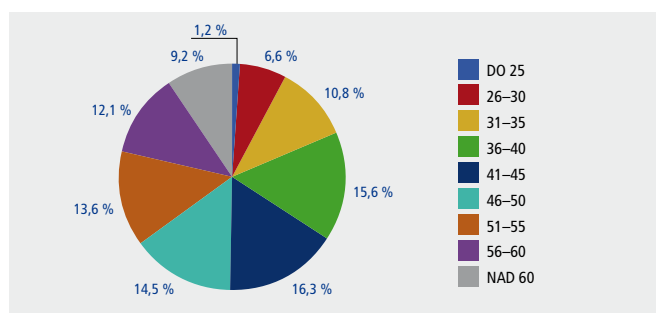
SLOŽENÍ ZAMĚSTNANCŮ Z HLEDISKA VZDĚLÁNÍ, VĚKU A ZASTOUPENÍ MUŽŮ A ŽEN

ČNB má dlouhodobě vyváženou strukturu zaměstnanců z hlediska věku, pohlaví i kvalifikace, čímž podporuje politiku rovných příležitostí pro všechny uchazeče a zaměstnance.

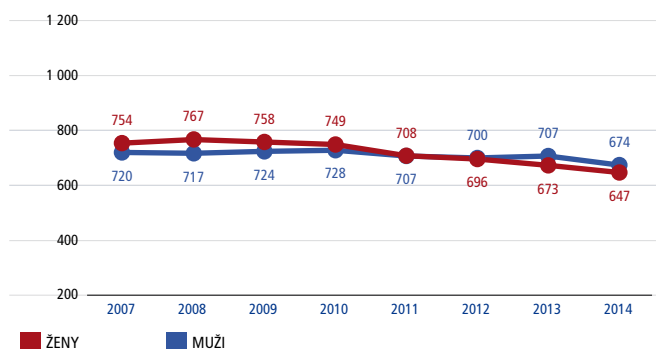
Struktura zaměstnanců z hlediska dosaženého vzdělání zůstala zachována. Z celkového počtu zaměstnanců činil podíl vysokoškolsky vzdělaných 59 %, s vyšším odborným vzděláním nebo se středoškolským vzděláním ukončeným maturitou (včetně učebních poměrů s maturitou) 31 % a s učebním poměrem bez maturity nebo se základním vzděláním pak 10 %.

Věková struktura zaměstnanců nevykázala, stejně jako v minulých letech, výrazné meziroční změny. Jednotlivé věkové kategorie jsou zastoupeny rovnoměrně, přičemž nejpočetnější skupinu tvoří zaměstnanci ve věku 41 až 45 let (16,3 %). Rozmanité složení pracovních týmů z hlediska věkové struktury zajišťuje jejich správné fungování a hladké absorbování změn vyplývajících z generační obměny zaměstnanců. Průměrný věk zaměstnanců se v roce 2014 oproti roku 2013 snížil o cca 7 měsíců na 45 let.

Věková struktura zaměstnanců k 31. prosinci 2014

Zastoupení mužů a žen

Stejně jako v předchozích letech byla i v roce 2014 zachována rovnováha v podílu mužů a žen na celkovém počtu zaměstnanců ČNB.

MOTIVAČNÍ SYSTÉM

Mzdový systém je jedním ze základních nástrojů ČNB pro získávání, motivování a rozvoj zaměstnanců. ČNB neustále optimalizuje jak systém odměňování zaměstnanců, tak i systém hodnocení pracovního výkonu.

Náklady na zaměstnance, které zahrnují mzdové náklady včetně náhrad při dočasné pracovní neschopnosti, zákonné odvody pojistného a ostatní sociální náklady (připojištění, zdravotní péče a stravování), náklady na vzdělávání a zaměstnanecké benefity, dosáhly v roce 2014 objemu 1 302 mil. Kč a oproti předchozímu roku vzrostly o 4,7 %. Tento nárůst ovlivnil jednak vyšší objem mzdových prostředků určených na základní mzdy, odměny, náhrady a příplatky, ke kterému se banka zavázala při kolektivním vyjednávání s odborovou organizací pro rok 2014, a také vyšší objem mzdových prostředků na odstupné a odchodné vyplacených v souvislosti se zrušením pracovních pozic v rámci racionalizace pobočkové sítě.

Členům bankovní rady byly v roce 2014 vyplaceny mzdy v tomto objemu:

	Hrubá mzda v Kč ¹⁾	Čistá mzda v Kč ²⁾
Miroslav Singer	5 022 528	3 634 932
Mojmír Hampl	4 031 319	2 919 775
Vladimír Tomšík	4 014 834	2 856 233
Lubomír Lízal	3 490 930	2 503 076
Kamil Janáček	3 390 136	2 405 514
Pavel Řežábek	3 387 557	2 428 493
Eva Zamrazilová ³⁾	512 826	364 179
Jiří Rusnok ⁴⁾	2 763 088	1 982 734

- 1) Hrubá mzda zahrnuje základní mzdu, náhrady mezd za dovolenou, odměny za výsledky práce a mzdové zvýhodnění za práci ve dnech pracovního klidu.
- 2) Čistá mzda je hrubá mzda po odečtení pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, daně z příjmu a solidárního zvýšení daně a připočtení slevy na dani na poplatníka a daňového zvýhodnění na vyživované dítě u těch členů bankovní rady, kteří o uplatnění slevy požádali.
- 3) Evě Zamrazilové skončilo funkční období ke dni 28. 2. 2014 a ke stejnému dni ukončila své působení v ČNB.
- 4) Jiří Rusnok byl jmenován členem bankovní rady s účinností od 1. 3. 2014.

PROFESIONÁLNÍ ROZVOJ ZAMĚSTNANCŮ ČNB

ČNB považuje vzdělávání svých zaměstnanců za významnou součást řízení lidských zdrojů. Své znalosti a dovednosti mohou zaměstnanci prohlubovat a rozšiřovat v rámci interního vzdělávání, zajišťovaného tuzemskými externími organizacemi, ale i účastí na zahraničních seminářích. Celkové náklady na profesionální rozvoj zaměstnanců v roce 2014 dosáhly výše 25,5 mil. Kč.

Interní vzdělávací akce slouží především ke vzdělávání nových zaměstnanců. Vedle kurzů, v nichž se seznamují se základními funkcemi centrální banky, se uplatňuje i e-learningový vstupní kurz. K prohloubení znalostí, především pro dohledové sekce, slouží odborné kurzy. Na jejich lektorském zabezpečení se podílely i přední auditorské firmy (Ernst&Young, KPMG). Nedílnou součástí interních vzdělávacích akcí jsou i kurzy zaměřené na osobnostní rozvoj zaměstnanců. S dokončením nového systémového uspořádání pobočkové sítě ČNB byla spojena i řada školení pro zaměstnance z územních pracovišť, kteří se budou podílet na dohledu nad finančním trhem.

Jazyková výuka v ČNB probíhala především pravidelnou jazykovou výukou, intenzivními jazykovými kurzy a doplňkově i prostřednictvím e-learningu. Cílem bylo zejména prohloubení znalostí odborné terminologie a komunikačních schopností.

V rámci manažerského programu, který je každoročně aktualizován, se uskutečnily přednášky a školení podle potřeb vedoucích pozic. Účast na mezinárodních seminářích či workshopech umožnila zaměstnancům vyměňovat si informace a zkušenosti s kolegy z partnerských centrálních bank. K významným vzdělávacím akcím patřila školení zaměřená na oblast finanční stability, ekonomického modelování, vývoje finančních trhů. Další možnosti nabízely vzdělávací akce pořádané Mezinárodním měnovým fondem, Joint Vienna Institute a Financial Stability Institute. Zaměstnanci dohledových útvarů využívali semináře organizované výbory dohledu nad jednotlivými sektory finančního trhu v rámci EU (EBA, ESMA a EIOPA).

ČNB se stala vyhledávanou centrální bankou, která organizuje semináře v rámci Evropského systému centrálních bank. Vzdělávacích akcí v ČNB se uskutečnilo celkem 13 pro 150 expertů z ostatních centrálních bank EU.

DVACET SEDM

Kurz koruny se v roce 2014 stal nástrojem měnové politiky používaným místo úrokových sazeb k plnění inflačního cíle. ČNB opakovaně uvedla, že v případě potřeby bude udržovat kurz koruny vůči euru poblíž hladiny 27 CZK/EUR.

VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ

VZTAHY S VEŘEJNOSTÍ

→ EXTERNÍ KOMUNIKACE

Náplní komunikace s veřejností v roce 2014 byla především měnová politika. Částí domácí veřejnosti kritizované používání devizového kurzu jako nástroje potřebného uvolnění měnových podmínek vedlo k četnější a rozvinutější komunikaci přínosů oslabené koruny pro ekonomiku, potřebnosti cenové stability a principů kurzového závazku. ČNB dále rozvíjela komunikační postupy s cílem předat rozhodnutí bankovní rady a závěry ekonomických analýz v měnové politice veřejnosti přímo a co nejdříve. Za svoji otevřenost a využití nových nástrojů v komunikaci získala v lednu 2015 prestižní ocenění Central Banking Transparency Award, které jí udělilo vydavatelství Central Banking Publications

Pro blogové příspěvky guvernéra, členů bankovní rady a expertů vznikl čnBlog, jehož stránky s více než 50 názorovými články byly za celý rok 2014 zobrazeny více než 30 000krát. Tiskové konference a setkání s analytiky po měnověpolitických zasedáních bankovní rady se konají dříve a jsou nově on-line přenášeny na webové stránky ČNB. Stejně tak může veřejnost sledovat on-line na webu přenosy z tzv. Kulatých stolů, v rámci kterých se setkávají představitelé centrální banky s významnými zástupci firem v regionech ČR a které v loňském roce rozšířily paletu diskuzních setkání ČNB s odbornou veřejností.

Další komunikační novinkou je Newsletter ČNB, který pravidelně doručí do e-mailu přihlášeným odběratelům přehled nejdůležitějších zpráv za poslední týden. ČNB nadále využívala své oficiální profily na microblogovací síti Twitter, na sociálních sítích Facebook, YouTube a na síti pro profesionály LinkedIn; tento profil byl zřízen kvůli efektivnějšímu oslovení specifických cílových skupin mezi odbornou veřejností (novináři, analytici, pracovníci v soukromém sektoru).

ČNB v roce 2014 také nabídla veřejnosti další využití mobilní aplikace „České peníze“. Tato aplikace umožňuje detailní prohlížení českých bankovek a mincí a jejich ochranných prvků v mobilních zařízeních s iOS a Androidem. Pro uživatele tabletů s operačním systémem Windows 8 a nově i na mobilních zařízeních s iOS je k dispozici rozšířená verze aplikace s kurzy vyhledávanými ČNB a kalkulačkou.

I v oblasti finančního vzdělávání se ČNB soustředila na převažující komunikační téma – oslabení koruny. Veřejnost může na domovské stránce webu ČNB sledovat Inflační barometr, který ukazuje aktuální inflaci ve srovnání s hodnotou inflačního cíle, o jehož dosažení centrální banka usiluje. Pro laickou veřejnost ČNB vytvořila animovanou infografiku „Pomáháme české ekonomice – Fanděte s námi 2% inflaci“ s cílem vysvětlit co nejsrozumitelnějším způsobem důvody tohoto kroku a jeho efekty na českou ekonomiku. Ke zhlédnutí je na webových

stránkách, na YouTube profilu ČNB a v Expozici Lidé a peníze. Jinou formou této infografiky je leporelo. V roce 2014 pokračovala ČNB v dříve započatých aktivitách finančního vzdělávání organizovaných pobočkami ČNB v regionech, mezi něž se řadí například spolupráce se Slezskou univerzitou Opava, Obchodně podnikatelskou fakultou v Karviné a Masarykovou univerzitou v Brně, fakultou Ekonomicko-správní.

Kurzový závazek a přínosy slabší koruny pro českou ekonomiku, firmy a zprostředkovatelé působící na finančním trhu nebo bankovky a mince patří k hlavním předmětům každodenního zájmu veřejnosti. ČNB v minulém roce odpověděla celkem na 1 466 telefonických, 4 283 elektronických a 964 písemných podání.

→ EXPOZICE

Expozice, umístěná v prostorách bývalého trezoru v hlavní budově, završila 13. rok od svého otevření pro veřejnost. Za toto období stálou výstavu „Lidé a peníze“ navštívilo téměř 200 tisíc registrovaných návštěvníků, převážně žáků základních a studentů středních a vysokých škol. Expozice byla od počátku koncipována jako průvodce historií měnových poměrů a měnového vývoje. Pomocí 65 vitrín a moderní informační techniky nabízí ojedinělý souhrn informací o vývoji platidel a měnové politiky na území našeho státu jak pro odborníky, tak pro laiky. Využívá se nejen k běžným prohlídkám na základě rezervací v průběhu celého roku, ale i k mimořádným prohlídkám skupin a škol. Vzhledem k její unikátnosti se zde konají také setkání s oficiálními tuzemskými a zahraničními návštěvami a natáčejí se zde i různé televizní pořady. Další informace lze nalézt na webové stránce ČNB v části „Lidé a peníze“.

→ ODBORNÁ KNIHOVNA

Posláním odborné knihovny ČNB je především poskytování informací svým uživatelům – zaměstnancům i odborné veřejnosti. Jedná se o výpůjční, poradenské, referenční, bibliograficko-informační a rešeršní služby (vyhledávání informací ze všech dostupných informačních zdrojů). Vysoce specializovaný fond a řada přístupů do elektronických zdrojů umožňují uživatelům získat informace především z oblasti bankovníctví a ekonomie obecně, práva, výpočetní techniky a okrajově z některých dalších oborů. Knihovna ve svých fondech uchovává a zpřístupňuje více než 76 000 svazků publikací a 700 titulů periodik, velké množství výzkumných a výročních zpráv a ostatních publikací (materiály bank, brožury atd.). Elektronický katalog je soustavně budován v rámci knihovnického informačního systému T Series a je integrován do Jednotné informační brány, kterou provozuje Národní knihovna České republiky. Elektronické záznamy jsou pravidelně zasílány do Souborného katalogu ČR. Uživatelům knihovny je k dispozici vstup do sítě internet prostřednictvím pevného připojení i zabezpečené bezdrátové sítě WiFi. Veškeré informace o knihovně včetně elektronického katalogu a kontaktů jsou dostupné na webových stránkách ČNB v části „Odborná knihovna“.

→ ARCHIV

Archiv ČNB spravuje archivní dokumenty, jejichž původcem je ČNB a její právní předchůdci. V Archivu ČNB se na konci roku 2014 nalézalo 63 archivních fondů, které nabízejí specifický pohled do politických, hospodářských, sociálních, ale i kulturních dějin českých zemí a střední Evropy. Badatelna Archivu ČNB je otevřena celoročně po předchozí konzultaci. Všem zájemcům o informace nebo o studium v Archivu ČNB slouží webová stránka „O ČNB > Archiv ČNB“ a e-mailová adresa archiv@cnb.cz.

Do chodu Archivu ČNB výrazně promítlo řešení agendy spojené s naplňováním ustanovení zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi). V souvislosti s ním bylo vyřízeno více než čtyři sta podání. Archiv ČNB se zapojil do některých významných projektů, jako byla prezentace využívání jím spravovaných archiválií učitelům a studentům středních a vysokých škol v rámci konference „Archivy školám, archiváři učitelům“ nebo výstava Národního muzea „Peníze“.

→ KONGRESOVÉ CENTRUM

Prostory kongresového centra, které je situováno v památkově chráněném objektu bývalé Plodinové burzy, byly tradičně využívány pro setkání nejvyššího vedení ČNB s představiteli centrálních bank jiných států, finančních trhů, zaměstnaneckých a odborových svazů a s analytiky a novináři. Odborné útvary banky zde pořádají konference, přednášky, prezentace, semináře, jednání výborů a pracovních skupin ECB, pravidelné čtvrtletní zkoušky pojišťovacích zprostředkovatelů a různá školení. Díky prostorové variabilitě a modernímu technickému vybavení patří centrum mezi často vyhledávané prostory v Praze. Externí nájemci zde ročně pořádají zhruba 40 odborných nebo společenských akcí. Klienty jsou veřejné i privátní instituce, domácí i zahraniční, z různých oborů činnosti. Mezi stěžejní události patřilo v roce 2014 zasedání výboru ESCB a zasedání evropských dohledových orgánů EIOPA a EBA. Uskutečnil se také další ročník mezinárodního semináře o práci v evropském bankovním systému – „Basics of working in the ESCB“. Další informace lze nalézt na webové stránce ČNB v části „Kongresové centrum ČNB“.

JEDNA KORUNA ČESKÁ

Koruna česká je peněžní
jednotka České republiky.
Autorkou návrhu 1 Kč mince
je akademická sochařka
Jarmila Truhlíková-Spěváková.

HOSPODAŘENÍ ČNB

Deloitte Audit s.r.o.
Nile House
Karolinská 654/2
186 00 Praha 8 - Karlín
Česká republika

Tel.: +420 246 042 500
Fax: +420 246 042 555
DeloitteCZ@deloitteCE.com
www.deloitte.cz

zapsána Městským soudem
v Praze, oddíl C, vložka 24349
IČ: 49620592
DIČ: CZ49620592

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA Bankovní radě České národní banky

Se sídlem: Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1
Identifikační číslo: 481 36 450

Zpráva o účetní závěrce

Na základě provedeného auditu jsme dne 18. března 2015 vydali k účetní závěrce, která je součástí této výroční zprávy na příloženém CD-ROM, zprávu následujícího znění:

„Provedli jsme audit příložené účetní závěrky České národní banky zahrnující rozvahu k 31. prosinci 2014, výkaz zisku a ztráty, přehled o změnách vlastního kapitálu za rok končící k tomuto datu a přílohu této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace.

Odpovědnost vedení účetní jednotky za účetní závěrku

Vedení České národní banky je odpovědné za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naši odpovědnost je vyjádřit na základě našeho auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné (materiální) nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů k získání důkazních informací o částkách a údajích zveřejněných v účetní závěrce. Výběr postupů závisí na úsudku auditora, zahrnujícím i vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti údajů uvedených v účetní závěrce způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Jsme přesvědčeni, že důkazní informace, které jsme získali, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv České národní banky k 31. prosinci 2014 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící k tomuto datu v souladu s českými účetními předpisy.

Jiné skutečnosti

Audit účetní závěrky České národní banky za rok končící k 31. prosinci 2013 provedl jiný auditor, který dne 19. března 2014 vydal k této účetní závěrce výrok bez výhrad.*

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited, britské privátní společnosti s ručením omezeným zárukou, a jejich členských firem. Každá z těchto firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Podrobný popis právní struktury společnosti Deloitte Touche Tohmatsu Limited a jejich členských firem je uveden na adrese www.deloitte.com/cz/onas.

Zpráva o výroční zprávě

Ověřili jsme též soulad výroční zprávy České národní banky k 31. prosinci 2014 s účetní závěrkou. Za správnost výroční zprávy je zodpovědné vedení České národní banky. Naším úkolem je vydat na základě provedeného ověření výrok o souladu výroční zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsme provedli v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve výroční zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s příslušnou účetní závěrkou. Jsme přesvědčeni, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle našeho názoru jsou informace uvedené ve výroční zprávě společnosti ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s výše uvedenou účetní závěrkou.

V Praze dne 21. dubna 2015

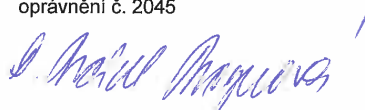
Auditorská společnost:

Deloitte Audit s.r.o.
oprávnění č. 79

Statutární auditor:

Diana Rádl Rogerová
oprávnění č. 2045

Účetní výkazy

AKTIVA		31. prosince 2014 mil. Kč	31. prosince 2013 mil. Kč
1.	Zlato	648	664
2.	Pohledávky vůči Mezinárodnímu měnovému fondu	59 979	57 950
3.	Pohledávky vůči zahraničí včetně cenných papírů	1 197 432	1 072 748
3.1.	Vklady v zahraničních peněžních ústavech a institucích	83 361	5 623
3.2.	Cenné papíry	1 053 385	956 273
3.3.	Ostatní pohledávky vůči zahraničí	60 686	110 852
4.	Pohledávky vůči tuzemským bankám	0	0
5.	Hmotný a nehmotný majetek	3 776	3 962
5.1.	Hmotný majetek	3 753	3 934
5.2.	Nehmotný majetek	23	28
6.	Ostatní aktiva	5 300	6 297
6.1.	Ostatní finanční aktiva	4 378	4 325
6.2.	Ostatní	922	1 972
AKTIVA CELKEM		1 267 135	1 141 621

PASIVA		31. prosince 2014 mil. Kč	31. prosince 2013 mil. Kč
1.	Bankovky a mince v oběhu	469 476	441 847
2.	Závazky vůči Mezinárodnímu měnovému fondu	46 076	43 782
3.	Závazky vůči zahraničí	22 724	604
3.1.	Přijaté úvěry ze zahraničí	5 084	0
3.2.	Ostatní závazky vůči zahraničí	17 640	604
4.	Závazky vůči tuzemským bankám	690 435	664 077
4.1.	Přijaté úvěry	216 601	380 303
4.2.	Rezervy bank	199 193	59 638
4.3.	Ostatní závazky vůči bankám	274 641	224 136
5.	Závazky vůči státu a ostatním veřejným institucím	3 798	25 510
6.	Rezervy	262	228
7.	Základní kapitál	1 400	1 400
8.	Fondy	8 050	8 050
9.	Oceňovací rozdíly	10 826	2 382
10.	Neuhrazená ztráta z předchozích období	-50 449	-123 565
11.	Zisk za účetní období	56 560	73 116
12.	Ostatní pasiva	7 977	4 190
PASIVA CELKEM		1 267 135	1 141 621

<i>PODROZVAHA</i>		<i>31. prosince 2014 mil. Kč</i>	<i>31. prosince 2013 mil. Kč</i>
1.	Vydané záruky	157 954	158 074
2.	Poskytnutý příslib úvěrů a půjček	41 588	65 004
3.	Pohledávky ze spotových, termínových a futures operací	187 810	79 797
4.	Závazky ze spotových, termínových a futures operací	187 783	78 939
5.	Přijaté záruky	226 964	226 335
6.	Přijaté kolaterály	79 145	127 317

<i>VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY</i>		<i>31. prosince 2014 mil. Kč</i>	<i>31. prosince 2013 mil. Kč</i>
1.	Výnosy z úroků a podobné výnosy	6 676	5 075
1.1.	Úroky z cenných papírů s pevnými výnosy	6 380	4 819
1.2.	Ostatní	296	256
2.	Náklady na úroky a podobné náklady	-390	-310
3.	Výnosy z akcií a podílů	2 840	2 562
4.	Výnosy z poplatků a provizí	353	309
5.	Náklady na placené poplatky a provize	-106	-88
6.	Zisk nebo ztráta z finančních operací	48 874	67 179
6.1.	Kurzové rozdíly a rozpětí	43 625	47 373
6.2.	Ostatní	5 249	19 806
7.	Ostatní provozní výnosy	732	737
7.1.	Výnosy z emise bankovek a mincí	535	464
7.2.	Ostatní	197	273
8.	Ostatní provozní náklady	-553	-495
8.1.	Náklady na tisk bankovek a ražbu mincí	-363	-415
8.2.	Ostatní	-190	-80
9.	Správní náklady	-1 609	-1 572
9.1.	Náklady na zaměstnance	-1 302	-1 243
9.1.1.	Mzdy a platy	-921	-875
9.1.2.	Sociální a zdravotní pojištění	-299	-291
9.1.3.	Vzdělávání a zaměstnanecké benefity	-82	-77
9.2.	Ostatní správní náklady	-307	-329
10.	Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	-257	-279
11.	Rozpuštění opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám, výnosy z dříve odepsaných pohledávek	7	460
12.	Odpisy, tvorba a použití opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám	-7	-462
13.	Zisk za účetní období	56 560	73 116

Úplná verze účetní závěrky České národní banky k 31. 12. 2014 včetně přílohy je k dispozici na webové stránce České národní banky www.cnb.cz v části „O ČNB > Hospodaření ČNB > Roční účetní závěrka“ a na CD-ROM.

Struktura nákladů a výnosů používaná v dalším textu poskytuje informace podle účelu vynakládaných prostředků, zatímco standardní účetní výkazy, uvedené v příložené účetní závěrce, poskytují přehled o dosažených nákladech a výnosech z druhového pohledu.

Náklady a výnosy ČNB v roce 2014

(v mil. Kč)

	<i>Náklady</i>	<i>Výnosy</i>	<i>Saldo</i>	<i>Meziroční změna salda</i>
Oblast měnová	21 119	79 232	58 113	-16 607
provádění měnové politiky	354	0	-354	-114
správa devizových rezerv	16 996	31 688	14 692	-12 663
kurzové rozdíly	3 626	46 441	42 815	-3 811
klientské operace	13	1 096	1 083	110
ostatní operace	130	7	-123	-129
Oblast emise a správy peněz	363	551	188	120
Oblast provozní	1 928	187	-1 741	-69
Celkem	23 410	79 970	56 560	-16 556

Poznámka: Oblast provozní zahrnuje veškeré osobní náklady, odpisy, nakupované služby, spotřebu energií atd.

V roce 2014 hospodařila ČNB se ziskem ve výši 56 560 mil. Kč, který pramenil především z nerealizovaných kurzových zisků a výnosů ze správy devizových rezerv. Ve sledovaném období oslabila koruna vůči všem rezervním měnám s výjimkou švédské koruny, přičemž největší kurzové zisky a ztráty byly zaznamenány u portfolií denominovaných v amerických a kanadských dolarech. Na výsledku dosaženém při správě devizových rezerv se zhruba stejnou měrou podílela dluhopisová i akciová portfolia. Na finančních trzích pokračovalo v roce 2014 období poklesu již tak velmi nízké úrovně úrokových sazeb, což mělo za následek nižší úrokové výnosy. Současně vzrostla tržní hodnota dluhopisů, na kterých ČNB zaúčtovala kapitálové zisky. V převážné míře se ale jednalo o tzv. nerealizované kapitálové zisky, které jsou evidovány v bilanci banky jako oceňovací rozdíly z přecenění cenných papírů na jejich tržní hodnotu. Druhá nejvýraznější část výnosů ze správy devizových rezerv pak pramenila z růstu zahraničních akciových trhů doplněných o dividendový výnos.

Do hospodaření banky se v pozitivním smyslu promítly i nadále nízké sterilizační náklady, jejichž velikost je závislá na nastavení měnověpolitických úrokových sazeb a objemu sterilizačních pasiv. Úrokové sazby, jimiž se úročí měnověpolitické operace centrální banky, se nacházely po celý kalendářní rok 2014 na úrovni „technické nuly“. Ani významný meziroční nárůst sterilizačních pasiv, ke kterému došlo po dalším uvolnění měnové politiky ČNB v závěru roku 2013, proto nepředstavoval z hlediska hospodaření ČNB významný vliv.

Výsledek dosažený v oblasti emise oběživa ovlivnil především nižší objem nakupovaných bankovek a mincí, který se vzhledem k potřebám peněžního oběhu meziročně snížil o 14 %, a jednorázový výnos zaúčtovaný z neplatných bankovek a mincí. Dnem 31. srpna 2014 vypršela možnost výměny neplatných bankovek nominální hodnoty 20 Kč a mincí 50 haléřů. Celková nominální hodnota nevrácených bankovek a mincí ve výši 286 mil. Kč byla následně zaúčtována do výnosů ČNB.

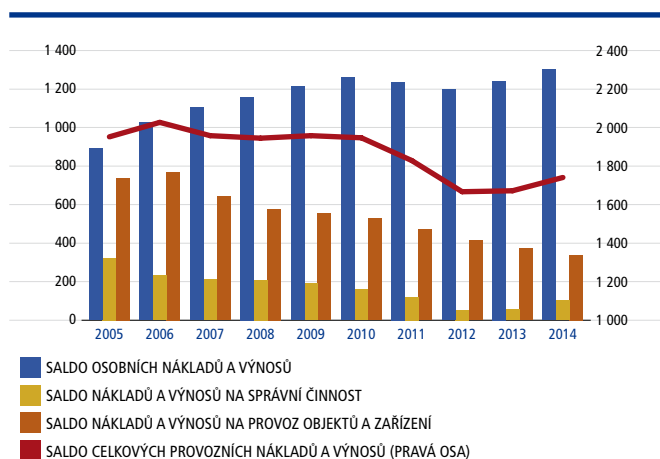
Čisté provozní náklady banky se meziročně zvýšily o 4 %. Na dosaženém výsledku se podílel souběh několika faktorů. Mezi ty významné lze uvést zvýšení celkového objemu mzdových prostředků centrální banky a navýšení plateb hrazených evropským dohledovým agenturám při současném poklesu správních poplatků vyměřených v rámci dohledové činnosti ČNB.

ČNB průběžně zefektivňuje všechny vykonávané činnosti. V roce 2014 byl například dokončen projekt reorganizace poboček, jehož smyslem bylo vytvoření efektivnější pobočkové sítě centrální banky s nižším počtem zaměstnanců a nižšími provozními náklady. Realizace projektu trvala přibližně rok s tím, že požadovaný finanční efekt je očekáván až v průběhu roku 2015, neboť projekt byl dokončen v polovině roku. Celkově přinesl úspory 112 pracovních pozic. Pokles zaměstnanců byl částečně eliminován potřebou personálně posílit dohled nad finančním trhem, oblast sankčních řízení a dohled nad dodržováním zákona o oběhu bankovek a mincí. V návaznosti na nové povinnosti ČNB, vyplývající z evropské legislativy, byl vytvořen nový organizační útvar restrukturalizace se zaměřením na řešení případných krizových situací subjektů finančního trhu.

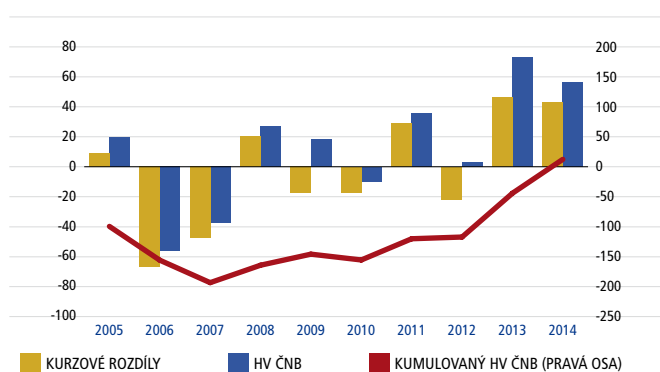
Hospodářský výsledek ČNB za rok 2014 umožnil plně pokrýt zbývající část neuhrazené účetní ztráty z předcházejících let, kterou centrální banka evidovala v bilanci od konce roku 1998. Došlo tak k naplnění předpokladu, že z budoucích zisků bude uhrazena kumulovaná ztráta z minulých let. Zbývající část zisku byla v souladu se zásadami finančního hospodaření alokována do rezervního fondu ČNB. Hodnota vlastního kapitálu ČNB meziročně vzrostla na kladnou hodnotu ve výši 26 387 mil. Kč.

Podrobnější informace o hospodaření ČNB v roce 2014 je uvedena na webu ČNB v části „O ČNB > Hospodaření ČNB > Roční zprávy o výsledku hospodaření ČNB“.

Saldo provozních nákladů a výnosů ČNB v letech 2005–2014 (v mil. Kč)

Hospodářský výsledek ČNB v letech 2005–2014 (v mld. Kč)

STO ŠEST

V souladu se zákonem
č.106/1999 Sb., o svobodném
přístupu k informacím poskytuje
ČNB informace vztahující se
k její působnosti ve smyslu
§ 2 odst. 1 tohoto zákona.

**POSKYTOVÁNÍ
INFORMACÍ
PODLE ZÁKONA
Č. 106/1999 SB.,
O SVOBODNÉM
PŘÍSTUPU
K INFORMACÍM**

POSKYTOVÁNÍ INFORMACÍ PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB., O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM

ČNB poskytuje informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) zveřejněním na internetových stránkách, zejména na webové adrese www.cnb.cz, nebo žadatelům na základě žádosti.

A) INFORMACE POSKYTNUTÉ V ROCE 2014 NA ZÁKLADĚ ŽÁDOSTI:

1. Počet žádostí o informace podle zákona: 59
2. Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 24
3. Počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 11
4. Opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení:
Postup ČNB při vyřizování žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. nebyl v roce 2014 předmětem soudního přezkumu a ČNB tak nevznikly žádné související náklady.
5. Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: 0
6. Počet stížností podaných podle § 16a zákona, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 3
 - i) Stížnost na postup České národní banky při vyřizování žádosti stěžovatelky o poskytnutí konkrétního vnitřního předpisu. Stížností byl napaden postup povinného subjektu při vyřizování žádosti v tom smyslu, že povinný subjekt požadovaný vnitřní předpis stěžovatelce neposkytl, ale odkázal ji na internetové stránky České národní banky s příslušnými informacemi. Stížnost byla vyřízena postupem podle § 16a odst. 5 zákona a bylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti.
 - ii) Stížnost na postup České národní banky při vyřizování žádosti stěžovatele o poskytnutí konkrétních vnitřních předpisů a informací, vztahujících se k několika desítkám dotazů položených stěžovatelem. Stěžovatel nesouhlasil s tím, že jej povinný subjekt vyzval k upřesnění jeho žádosti z toho důvodu, že považoval jím vymezené požadované informace za příliš obecné. Stížnost byla vyřízena postupem podle § 16a odst. 5 zákona a bylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti.
 - iii) Stížnost na postup České národní banky při vyřizování žádosti stěžovatelky o poskytnutí konkrétních vnitřních předpisů a informací, vztahujících se k cca deseti dotazům. Podle názoru stěžovatelky byly povinným subjektem na její dotazy poskytnuty neúplné informace, stěžovatelka dále nesouhlasila s vyřízením části její žádosti odkazem na již zveřejněnou informaci a požadovala buď přímé poskytnutí informace a zaslání odpovídajících vnitřních předpisů, nebo vydání rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Stížnost byla vyřízena postupem podle § 16a odst. 5 zákona a bylo vydáno rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti.

7. Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona:

Z výše uvedeného přehledu počtu žádostí přijatých v roce 2014 je zřejmé, že jde o srovnatelný údaj s předchozím rokem. Zájem veřejnosti o informace vztahující se k působnosti ČNB tak setrvává na prakticky shodné úrovni. Předmětem žádostí je široký a různorodý okruh informací, který nelze zúžit na typické skupiny. Ve více jak jedné žádosti se například vyskytovaly dotazy veřejnosti na odborné otázky z oblasti statistiky, platební bilance, oběhu bankovek a mincí. Dále byly předmětem žádostí dotazy z oblasti veřejných zakázek, dotazy k sankčním řízením a rovněž dotazy vztahující se k vnitřním předpisům ČNB.

B) INFORMACE POSKYTOVANÉ ZVEŘEJNĚNÍM:

ČNB rovněž zveřejňuje informace způsobem umožňujícím dálkový přístup v souladu s § 3 odst. 2 zákona a poskytuje informace ve smyslu § 5 odst. 1, 2 a 3 zákona. Informace jsou dostupné na webových stránkách ČNB www.cnb.cz a na informačních tabulích v sídle ústředí a poboček ČNB na místech přístupných veřejnosti. Další informace vztahující se k činnosti a působnosti ČNB jsou také zveřejněny na portálu veřejné správy.

Vydává:

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1
Česká republika

Kontakt:

ODBOR KOMUNIKACE SEKCE KANCELÁŘ
Tel.: 224 413 494
Fax: 224 412 179

<http://www.cnb.cz>

Grafický návrh:

Orbis Pictures Agency s.r.o.

Sazba:

JEROME s. r. o.